

Bildande av naturreservatet Abullahagen, Eslövs kommun
(2 bilagor)

Uppgifter om naturreservatet

Namn: Abullahagen

Kommun: Eslöv

Fastigheter: Eslöv 54:2 (del av), Gryby 12:1 (del av)
och Gryby 17:2 (del av)

Läge: Sydöstra delen av Eslövs tätort

Kartblad: Topografisk karta: Malmö 2C NO
Ekonomisk karta: Eslöv 2C:88
Registerkartan: 02288

Gränser: Området är markerat med svart punkt-
streckad linje på bifogade karta (bilaga 1)

Areal: 38 ha, varav ca 35 ha landområde

Naturvårdsförvaltare: Eslövs kommun

Beskrivning av området

Abullahagen ligger i sydöstra utkanten av Eslövs tätort. Området har i länets naturvårdsplan (1975) föreslagits som naturreservat.

I kommunens förslag till naturvårdsprogram har området angivits som mycket värdefullt och föreslagits få förordnande som naturreservat.

Området är geologiskt speciellt, då två glaciala avlagringar möts här. Det är dels den blockrika s k nordostmoränen, dels den blockfattiga men mer lerrika baltiska moränen.

Området har höga kultur- och markhistoriska värden och omnämnes i skrift redan 1525. I området finns också ett gravfält från järnåldern och ett trettiotal låga, övertorvade stensättningar. Under 1700-talet uppges området vara kreatursbetad utmark, som var stenig, tuvig och ljungbevuxen. Området är än idag betesmark. Områdets naturtyper, vegetation och flora är resultatet av denna långa beteskontinuitet.

Fäladsmarken är delvis öppen med endast enstaka träd och buskar eller mer igenvuxen med tätare buskage av en, hagtorn, nypon och björk. Vissa partier i den nordvästra delen har trädplanterats och har därför mer karaktären av hagmark. En stor del av fäladsmarken är ogödslad, vilket medför att artrikedomen är hög. För ogödslade betesmarker karakteristiska arter som kattfot, jungfrulin, backtimjan, svinrot, slättergubbe, backsippa, darrgräs, knägräs, ängsstarr och vårstarr förekommer. Till de ovanliga växterna hör bl a klasefibbla. Utanför stenmuren, som avgränsar fäladsmarken i söder och sydost, finns partier med trivial betesvegetation på tidigare plöjd mark. Centralt i området ligger Långakärr, en sjö som numera utnyttjas för dagvattenutsläpp. I anslutning till sjön finns såväl kärrvegetation som en bård med alskog. Långakärr har ornitologiska värden med bl a häckande gråhakedopping.

Abullahagen är ett välbesökt område p g a närheten till tätorten. Området är ofta utnyttjat för naturundervisning.

Ärendets beredning

Markägaren, Eslövs kommun, har utarbetat förslag till föreskrifter och skötselplan för området och gjort framställan om att det avsätts som naturreservat. Nyttjanderättshavarna har godkänt kommunens förslag. Statens naturvårdsverk har tillstyrkt reservatsbildningen.

GRUND FÖR BESLUTET

Abullahagen är en betad fäladsmark med mycket lång hävdkontinuitet och området är därför av såväl markhistoriskt som botaniskt mycket stort värde. Fornlämningarna och befintliga stenmurar gör området kultuhistoriskt värdefullt. Mötet mellan baltisk morän och nordostmorän medför dessutom ett högt geovetenskapligt värde.

Abullahagen har betydelse som närrekreationsområde och för undervisning samtidigt som området erbjuder en landskapsupplevelse av ovanlig karaktär i det uppodlade mellanskånska landskapet.

Med ovan nämnda motiv och på grund av sin betydelse för kännedomen om landets natur, landskapets skönhet och områdets betydelse för allmänhetens friluftsliv bör det beskrivna området ges ett förordnande som naturreservat.

Förordnandet är förenligt med lagen (1987:12) om hushållning med naturresurser och gällande översiktsplan.

LÄNSSTYRELSENS BESLUT

Med stöd av 7 § naturvårdslagen (1964:822, omtryckt 1991:641) förklarar länsstyrelsen det område som utmärkts med svart punktstreckad linje på bifogade karta (bilaga 1) som naturreservat.

Ändamålet med reservatet skall vara att med avseende på markhistoriska, kulturhistoriska och botaniska värden bevara en väl hävdad fäladsmark med tillhörande kärrområden och sjö samtidigt som området kan utnyttjas för rekreation och undervisning.

Ändamålet skall tryggas genom att

- betesdrift sker varje år med nötkreatur
- röjningar och gallringar i busk- och trädskikt genomförs i sådan omfattning att långtgående igenväxning förhindras samtidigt som områdets kvaliteter för närrekreation och undervisning bibehålls, vilket innebär att träd och buskar sparas i större utsträckning än vad som annars är motiverat med hänsyn till markhistoriska aspekter
- en strövstig anläggs runt sjön.

Föreskrifter

För att trygga ändamålet med reservatet skall för området gälla de föreskrifter som med stöd av 8-10 §§ naturvårdslagen samt 9 § naturvårdsförordningen (1976:484, omtryckt 1987:939) anges nedan.

- A. *Föreskrifter med stöd av 8 § naturvårdslagen om inskränkningar i markägares och annan sakägares rätt att förfoga över fastighet inom reservatet.*

Utöver föreskrifter och förbud i andra lagar och författningar skall förbud gälla att

- 1 uppföra helt ny byggnad eller annan anläggning

- 2 vidtaga åtgärder som förändrar yt- eller dräneringsförhållanden och landskapets allmänna karaktär, som att spränga, borra, schakta, utfylla, gräva, dränera, dämma, plöja eller utföra annan markberedning
- 3 avverka, plantera eller så träd eller buskar
- 4 omföra betesmark till åker eller skogsmark
- 5 vidtaga åtgärder som kan rubba eller skada stengärdsgårdarna
- 6 anordna upplag annat än tillfälligt för jordbrukets behov
- 7 använda gödselmedel eller andra jordförbättringsmedel
- 8 använda kemiska bekämpningsmedel
- 9 konstbevattna, annat än vid långvarig torka och med undantag för de områden som markerats med särskild skraffering på kartan (bilaga 1)
- 10 dra fram mark- eller luftledning
- 11 uppföra stängsel eller andra hägnader annat än för jordbrukets behov
- 12 anbringa tavla, plakat, skylt, affisch, inskrift eller därmed jämförlig anordning - informations- och reservatsskyltar undantagna

Ovan nämnda bestämmelser skall ej utgöra hinder för åtgärder i samband med reservatets skötsel i enlighet med av länsstyrelsen fastställd skötselplan. Bestämmelserna skall ej heller utgöra hinder för åtgärder i samband med drift och underhåll av befintliga ledningar tillhörande kommunens vatten- och avloppsnät, tele- eller eldistribution.

B. Föreskrifter med stöd av 9 § naturvårdslagen om skyldighet att tåla visst intrång.

Markägare och innehavare av särskild rätt till marken är skyldig att tåla att följande åtgärder vidtas för att tillgodose ändamålet med reservatet, nämligen

- 1 utmärkning av, skyltning och upplysning om reservatet
- 2 anläggning och underhåll av stängselgenomgångar, strövslinga och fågeltorn enligt den fastställda skötselplanen
- 3 skötsel av betesmarker innefattande betesdrift, röjning, gallring samt uppsättande och underhåll av stängsel enligt fastställd skötselplan

4 skötsel av sjö enligt fastställd skötselplan.

C. *Föreskrifter med stöd av 10 § naturvårdslagen om vad allmänheten har att iakta inom reservatet*

Utöver föreskrifter och förbud i andra lagar och författningar skall förbud gälla att

- 1 gräva, borra eller eljest skada block, levande eller döda träd och buskar
- 2 skada eller rubba stengårdsgårdar
- 3 plocka eller gräva upp växter
- 4 avsiktligt störa djurlivet
- 5 tälta
- 6 göra upp eld
- 7 medföra ej kopplat husdjur
- 8 på ett störande sätt använda radio, bandspelare eller motsvarande
- 9 anbringa tavla, plakat, affisch, skylt, inskrift eller därmed jämförlig anordning
- 10 rida, annat än på anvisat område

Föreskrifterna under C skall ej utgöra hinder för åtgärder i samband med reservatets skötsel i enlighet med fastställd skötselplan.

D. *Föreskrifter med stöd av 9 § naturvårdsförordningen om naturvårdsförvaltningen av reservatet*

Naturvårdsförvaltare

Naturvårdsförvaltare skall vara Eslövs kommun, som fortlöpande vid förvaltningen skall samråda med berörda myndigheter och länets skötselråd vid förvaltningen.

Skötselplan

- 1 Reservatets gränser skall utmärkas enligt svensk standard (SIS 03 15 22) och naturvårdsverkets anvisningar.

1994-11-08

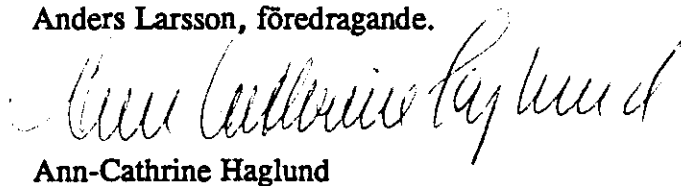
231-14856/92
1285-204

- 2 Markdisposition, skötsel och vård, kontroll av skötselåtgärdernas effekt samt anläggningar för allmänheten skall ske enligt detaljanvisningarna i skötselplanen, som skall fastställas av länsstyrelsen.
- 3 Naturvårdsförvaltningen skall finansieras enligt den ekonomiska plan som fogas till den fastställda skötselplanen.

Detta beslut kan överklagas hos regeringen, miljö- och naturresursdepartementet, se bilaga 2.

Beslut i detta ärende har fattats av styrelsen. I beslutet deltog landshövding Ann-Cathrine Haglund jämte ledamöterna Thorvald Frostemark, Inge Garstedt, Bror Hansson, Göran Holm, Per Olof Håkansson, Vera Håkansson, Benny Jönsson, Britt-Marie Lindkvist, Bengt Modig, Ronny Olander, Gun-Britt Penderos, Per-Olof Pettersson, Mats Svanberg och Eva Åsare.

I den slutliga handläggningen deltog även länsrådet Gunilla Hedesten Nordin, länsantikvarie Carin Bunte, förste länsassessor Christina Cinthio, länsarkitekt Gert-Inge Lundgren, naturvårdsdirektör Göran Mattiasson och byrådirektör Anders Larsson, föredragande.

Ann-Cathrine Haglund

Anders Larsson

BILAGOR

1. Karta över reservatets avgränsning
2. Besvärshänvisning

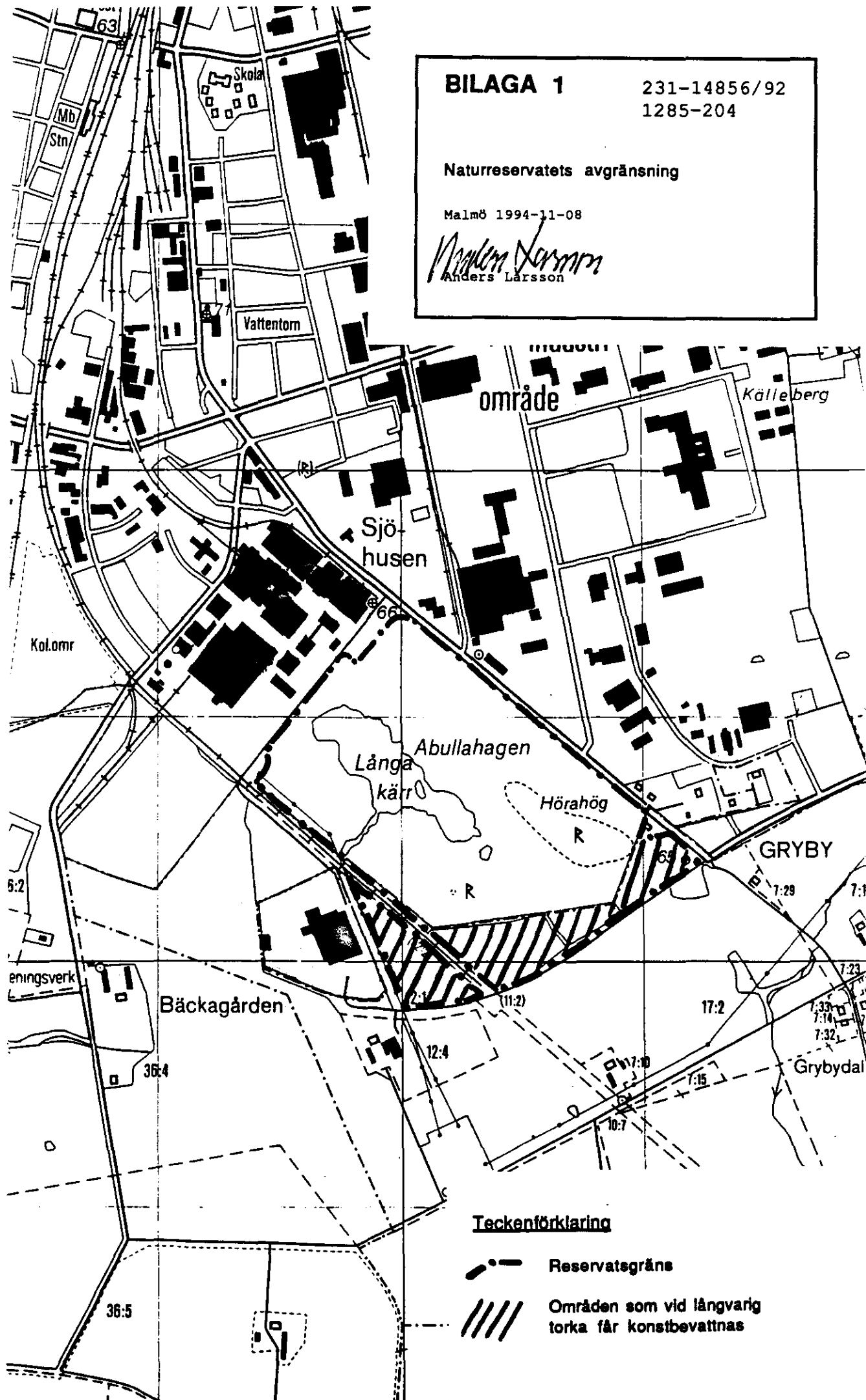
BILAGA 1

231-14856/92
1285-204

Naturreservatets avgränsning

Malmö 1994-11-08

Anders Larsson
Anders Larsson

LÄNSSTYRELSEN
Malmöhus län
Miljöenheten
Anders Larsson
040 - 14 60 52

BESLUT

1 (17)

1994-11-08

231-14856/92
1285-204

SKÖTSELPLAN

Naturreservatet Abullahagen
Eslövs kommun

Planförfattare: Jan Löf
Miljö- och hälsoskyddsförvaltningen
Eslövs kommun november 1992

kompletterad november 1994

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

	Sid
1 Allmän beskrivning	3
1.1 Uppgifter om naturreservatet	
1.2 Naturförhållanden	
1.3 Kommunikationer och anordningar för allmänheten	
2 Föreskrifter	5
3 Disposition av mark och vatten	8
3.1 Allmän målsättning	
3.2 Disposition av mark och vatten	
3.3 Åtgärder av allmän karaktär	
3.4 Detaljbeskrivning och detaljåtgärder	
4 Anläggningar för allmänhet och djurhållning	14
5 Kostnader och kostnadsfördelning	16
6 Litteratur och övrigt underlagsmaterial	17

Kartor och Bilagor

Karta	1	Översiktskarta
Karta	2	Naturtyper Abullahagen 1992 med detaljbeskrivning samt kommentarer till Karta 3 och 4
Karta	3	Buskrik fälad Abullahagen 1992
Karta	4	Sjöförändringar 1966-1986
Karta	5	Planerad markanvändning och skötselområden Abullahagen
Karta	6	Anläggningar
Bilaga	1	Abullahagens historia
Bilaga	2	Riksantikvarieämbetets skötselplan Abullahagen
Bilaga	3	Ekonomisk plan Abullahagen

1 ALLMÄN BESKRIVNING

1.1 Uppgifter om naturreservatet

Namn	Abullahagen
Skyddsform	Naturreservat
Areal	38 ha varav 3 ha vatten
Kommun	Eslövs kommun
Socken	Eslövs socken
Fastigheter	Eslöv 54:2, del av Gryby 17:2, del av Gryby 12:1, del av
Markägare	Eslövs kommun
Servitut	Systematisk servitutsutredning ej verkställd
Nyttjanderätter	Eslöv 54:2, del av; Allan Nilsson, Norregård, Eslöv Gryby 17:2, del av; Allan Nilsson, Norregård, Eslöv Gryby 12:1, del av; Eslövs Ridklubb, Gryby 12, Eslöv
Läge	Sydöstra delen av Eslövs tätort. Topografisk karta: Malmö 2CNO Ekonomisk karta: Eslöv 2C8i Registerkarta: Eslövs tätort nr 6
Avgränsning	Med streckad linje på Karta 1
Naturvårdsförvaltare	Eslövs kommun
Bevarandemotiv	Botaniska, markhistoriska, kulturhistoriska
Planförfattare	Jan Löf

1.2 Naturförhållanden

Abullahagen ligger i sydöstra utkanten av Eslöv. Reservatet består av två delområden, åtskilda av en nedlagd järnväg. I centrum av hagen ligger en sjö; Långakärr (Karta 1).

Området är geologiskt speciellt, då två glaciala avlagringar möts här. Den stenrika marken i hagen är lämningarna från den blockrika s k nordostmoränen, medan sydvästra långsidan av området gränsar till en mer blockfattig, lerig och näringsrik morän; den s k baltiska moränen. Gränslinjen mellan dessa områden löper mellan Hallandsåsen och Stenshuvud och utgör gränsen mellan det nordliga urbergsområdet och det sydliga lerrika låglandet.

Kulturhistoriska värden inom området är ett gravfält från järnåldern i östra delen vid Hörahög där det finns ett trettiotal låga, övertorvade stensättningar. En ensam stensättning i södra delen samt boplatslämningar nordväst om Långakärr är andra fornlämningar. I skrift nämns området redan 1525 såsom "Awelle gaardhen" (=Abullagården) och "dhen östre söö" (=Långakärr). På en karta från 1765 var Abullahagen utmark med kreatursbete. Marken var stenig, tuvig och ljung-bevuxen. Abullahagen betas ännu idag och har således en mycket lång hävdtradition som utmark/betesmark. Den utgör en liten rest av en naturtyp som tidigare dominerade i regionen.

Naturtyperna i Abullahagen (Karta 2) är främst ett resultat av långvarig betesdrift och består av **öppen fälad** (med enstaka buskar, främst en), **träddrik fälad** (med bl.a. björk, ek, al, asp, alm, bok, lind, lönn, gran och tall samt en och hagtorn), **buskrik fälad** (med bl.a. en, hagtorn och nypon samt enstaka ek, björk, rönn, oxel och fågelbär), **kärr** (med bl.a. olika starrarter och kavel dun) samt **sjön**. Studier av gamla kartor och flygbilder avslöjar att mängden träd och buskar ökat kraftigt i hagen under 1900-talet. Detta beror bl.a. på trädplantering, minskat betestryck, övergång till andra arter och raser av betesdjur samt upphörande av busk- och trädröjning.

Reservatet består av den gamla hagen i norr (oplöjd, stenig, sparsamt gödslad och kontinuerligt betad) samt de nyare hagarna i syd och sydost (plöjda, stenfattiga, gödslade och ej kontinuerligt betade). Marken i de nyare hagarna äger idag föga annat naturvärde än att den gränsar till den ursprungliga beteshagen.

Vegetationstyperna i den ursprungliga hagen tillhör ängs- och hedserien med varierande fuktighet. Artrikedomen är stor, eftersom hagen endast delvis tillförts konstgödsel. Jämförelser mellan inventeringar från 1986 och 1992 tyder dock på att artantalet örter och graminider (gräs) minskat något under perioden ifråga. Detta kan vara en effekt av just konstgödsetillförsel. Ett antal hävdindikatorer förekommer; t ex kattfot, jungfrulin, vårstarr, jordtistel, knägräs, ängsstarr, backtimjan, slättergubbe och svinrot. Av särskilt intresse är kanske klasefibbla; en raritet i Skåne med endast ett fåtal kända lokaler. Fridlysta arter såsom backsippa samt orkidén Sankt Pers nycklar finns också.

I en damm, med på försommaren skönblommande vattenmöja, förekommer den fridlysta större vattensalamandern.

Sjön Långakärr är uppdämd (Karta 4). Sjöns sydligaste del är igenvuxen och förvandlad till sankmark med starr och kavel dun. Långakärr med omgivningar har ett ornitologiskt värde. Den sällsynta gråhakedoppingen häckar mer eller mindre regelbundet vid sjön och brun kärrhök är regelbunden besökare. År 1991 häckade hornuggla i ett parti av den trädrika fäladen. Tornfalk är eventuellt också häckfågel. Tidigare (1961) rapporterades häckning av bl a enkelbeckasin, rörhöna, vattenrall och sävsångare. Ett antal fågelarter använder även sjön som rastplats. Under senare år har Långakärrens värde som fågelokal minskat. Detta kan bero på att sjön är dagvattenrecipient från Eslöv. Långakärr visar också tecken på övergödning och

sedimenten innehåller höga halter av tungmetaller. Orsaken till detta är att tillstånd lämnats till Securit Saint Gobain Scanidnavia att, oavsett företagets produktionsmängd, årligen släppa ut 4 kg Cu och 8 kg Ni.

Abullahagen är ett välbesökt område. Närheten till Eslöv gör att bl a skolor förlägger sin naturundervisning dit. På sommaren när den gamla hagen blommar äger området en stor skönhet.

1.3 Kommunikationer och anordningar för allmänheten

Abullahagen kan nås från vägen som löper längs hagens nordöstra sida. Strax norr om hagen finns en parkeringsplats som tillhör Felix AB. Där finns möjlighet att parkera (Karta 6). En skylt pekar in mot området. Parkering finns också längs Lundavägen. Ingång till reservatet sker f n via stängselgenomgångar vid Långakärrens nordvästra del samt vid Lundavägen. Från norra ingången finns f n en stig som leder ett hundratal meter längs sjöns sydvästra sida. Ytterligare en ingång planeras från Södra vägen.

2 FÖRESKRIFTER

För att trygga ändamålet med reservatet skall för området gälla de föreskrifter som med stöd av 8-10 §§ naturvårdslagen samt 9 § naturvårdsförordningen (1976:484, omtryckt 1987:939) anges nedan.

A. *Föreskrifter med stöd av 8 § naturvårdslagen om inskränkningar i markägares och annan sakägares rätt att förfoga över fastighet inom reservatet.*

Utöver föreskrifter och förbud i andra lagar och författningar skall förbud gälla att

- 1 uppföra helt ny byggnad eller annan anläggning
- 2 vidtaga åtgärder som förändrar yt- eller dräneringsförhållanden och landskapets allmänna karaktär, som att spränga, borra, schakta, utfylla, gräva, dränera, dämna, plöja eller utföra annan markberedning
- 3 avverka, plantera eller så träd eller buskar
- 4 omföra betesmark till åker eller skogsmark
- 5 vidtaga åtgärder som kan rubba eller skada stengärdsgårdarna
- 6 anordna upplag annat än tillfälligt för jordbrukets behov
- 7 använda gödselmedel eller andra jordförbättringsmedel
- 8 använda kemiska bekämpningsmedel

- 9 konstbevattna, annat än vid långvarig torka och med undantag för de områden som markerats med särskild skraffering på kartan (bilaga 1 till reservatsbeslutet)
- 10 dra fram mark- eller luftledning
- 11 uppföra stängsel eller andra hägnader annat än för jordbrukets behov
- 12 anbringa tavla, plakat, skylt, affisch, inskrift eller därmed jämförlig anordning - informations- och reservatsskyltar undantagna

Ovan nämnda bestämmelser skall ej utgöra hinder för åtgärder i samband med reservatets skötsel i enlighet med av länsstyrelsen fastställd skötselplan. Bestämmelserna skall ej heller utgöra hinder för åtgärder i samband med drift och underhåll av befintliga ledningar tillhörande kommunens vatten- och avloppsnät, tele- eller eldistributör.

B. Föreskrifter med stöd av 9 § naturvårdslagen om skyldighet att tåla visst intrång.

Markägare och innehavare av särskild rätt till marken är skyldig att tåla att följande åtgärder vidtas för att tillgodose ändamålet med reservatet, nämligen

- 1 utmärkning av, skyltning och upplysning om reservatet
- 2 anläggning och underhåll av stängselgenomgångar, strövslinga och fågeltorn enligt den fastställda skötselplanen
- 3 skötsel av betesmarker innefattande betesdrift, röjning, gallring samt uppsättande och underhåll av stängsel enligt fastställd skötselplan
- 4 skötsel av sjö enligt fastställd skötselplan.

C. Föreskrifter med stöd av 10 § naturvårdslagen om vad allmänheten har att iaktta inom reservatet

Utöver föreskrifter och förbud i andra lagar och författningar skall förbud gälla att

- 1 gräva, borra eller eljest skada block, levande eller döda träd och buskar
- 2 skada eller rubba stengärdsgårdar
- 3 plocka eller gräva upp växter
- 4 avsiktligt störa djurlivet
- 5 tälta

- 6 göra upp eld
- 7 medföra ej kopplat husdjur
- 8 på ett störande sätt använda radio, bandspelare eller motsvarande
- 9 anbringa tavla, plakat, affisch, skylt, inskrift eller därmed jämförlig anordning
- 10 rida, annat än på anvisat område

Föreskrifterna under C skall ej utgöra hinder för åtgärder i samband med reservatets skötsel i enlighet med fastställd skötselplan.

- D. *Föreskrifter med stöd av 9 § naturvårdsförordningen om naturvårdsförvaltningen av reservatet*

Naturvårdsförvaltare

Naturvårdsförvaltare skall vara Eslövs kommun, som fortlöpande vid förvaltningen skall samråda med berörda myndigheter och länets skötselråd vid förvaltningen.

Skötselplan

- 1 Reservatets gränser skall utmärkas enligt svensk standard (SIS 03 15 22) och naturvårdsverkets anvisningar.
- 2 Markdisposition, skötsel och vård, kontroll av skötselåtgärdernas effekt samt anläggningar för allmänheten skall ske enligt detaljanvisningarna i skötselplanen, som skall fastställas av länsstyrelsen.
- 3 Naturvårdsförvaltningen skall finansieras enligt den ekonomiska plan som fogas till den fastställda skötselplanen.

3 DISPOSITION AV MARK OCH VATTEN

3.1 Allmän målsättning

Ändamålet med reservatets skötsel skall vara att bevara områdets markhistoriska, kulturhistoriska och botaniska värden samtidigt som hänsyn tas till möjligheterna att utnyttja området för rekreation och undervisning.

Bevarandet av det markhistoriska värdet (välhävddad utmark), det kulturhistoriska värdet (fornminnen) samt det botaniska värdet (örtrik flora med hävdindikatorer) skall tryggas genom kontinuerligt bete i kombination med röjning och gallring.

För att bevara områdets utmarkskaraktär bör Abullahagens kontakt med den öppna slätten i sydost inte brytas.

Hänsyn till rekreations- och undervisningsmöjligheter innebär bl a att träd och buskar sparas i en högre utsträckning än vad som annars vore motiverat med tanke på de markhistoriska aspekterna. En strövstig runt sjön kan anläggas och ett fågeltorn kan byggas.

3.2 Disposition av mark och vatten

Med angiven målsättning som grund skall området med hänsyn till framtida markanvändning huvudsakligen disponeras som öppen fälad, buskrik fälad, trädrik fälad, kärr och vatten (Karta 5).

Detta innebär följande ungefärliga arealfördelning:

öppen fälad	20.5 ha
buskrik fälad	8.2 ha
trädrik fälad	4.6 ha
kärr	1.4 ha
vatten	3.1 ha

Med utgångspunkt från förhållandena 1992 innebär den angivna målsättningen framför allt en ökning av arealen öppen och buskrik fälad på bekostnad av trädrik fälad. Det innebär även en minskning av antalet träd och buskar på den buskrika fäladen.

3.3 Åtgärder av allmän karaktär

3.3.1 Avverkning, gallring och röjning.

Som första åtgärd måste ett antal träd avverkas och buskar röjas, för att återskapa en mer öppen karaktär i huvuddelen av hagen. Denna åtgärd får inte göras vid ett tillfälle, utan måste spridas ut över ett 10-tal år för att undvika kraftig röjgödslingsseffekt. Avverkning av träd på trädrik fälad skall göras **från brynet och inåt**, för bättre nykolonisation av den öppna markens flora. Al som skall avverkas bör först

ringbarkas för undvikande av rotskott. Först efter några år kan träden sedan fällas. Därefter skall röjning och gallring av träd och buskar ske tillräckligt ofta för att denna öppna karaktär skall kunna bibehållas. Vissa trädrika hagpartier skall bevaras, men deras bryn skall inte tillåtas expandera fritt utan bör hållas tillbaka genom regelbunden röjning.

Alla ovanstående åtgärder skall utföras på ett sådant sätt att artrikedom, med undantag för gran, bibehålles.

Rester från avverkning, gallring och röjning får inte kvarlämnas i betesmarken utan skall bortföras.

3.3.2 Hävd av betesmarken

Bete skall huvudsakligen bedrivas med nöt och i viss mån häst. Beteshävdens skall vara av tillräcklig omfattning för att förhindra igenväxning och för att långsiktigt tillvarata områdets naturvärden.

Betesperioden får anpassas till markens betesproduktion, men bör vara minst 150 dagar och huvudsakligen omfatta perioden mitten av maj till mitten av oktober. Väsentligt är dock att betningen kan pågå så länge som möjligt på hösten, så att inte fjolårsgräs står kvar i större mängd och bildar förna. Då många ängsväxter gynnas av sent betespåsläpp, bör hagens olika delar (Karta 6) betas i omgångar. Lämpligen kan de "nyare hagarna" i söder betas först, därefter omväxlande västra och östra delarna av den "gamla hagen". På så sätt förs dessutom något mindre näring ut från de n kväverika "nyare hagarna" till den "gamla hagen". Under senare delen av betessäsongen kan hagen betas som ett område.

Om stödutfodring krävs, får betesdjuren endast vistas i den hägnad där stödutfodringen sker. Stödutfodring bör endast ske på de mindre värdefulla hagmarksområdena i söder och sydost; de "nyare hagarna" (Karta 1). I de nyare hagarna kan, om markägare eller arrendator så vill, som engångsåtgärd under första eller andra året utföras plöjning och insådd av råg som sedan betas. Marken blir då magrare och i den uppbrutna grässvålen kan nya betesgynnade arter lättare etablera sig. Därefter får ej plöjning eller sådd företagas ytterligare.

3.3.3 Stängsel

Nuvarande stängsel utgörs delvis av taggtråd. Vid reparationer och nydragningar skall i fortsättningen användas slät tråd eller trästaket. Om elstängsel utnyttjas skall strömförsörjning garanteras av markägare. Stängselgenomgångar, grindar och vinkelgenomgångar ses över och förbättras där så erfordras.

3.3.4 Gödsling och kemiska bekämpningsmedel

Ingen användning av gödselmedel eller kemiska bekämpningsmedel får förekomma.

Bekämpning av skräppor på betesmarken bör ske genom röjning och avskärning av jordstammen med vasst redskap.

3.3.5 Djurhållning

Antalet djurenheter (nötdjursekvivalenter) i reservatet bör vara ca 50. Det innebär t ex 50 ungnöt äldre än ett år eller ca 25 tyngre dikor med kalv. Blandbete nöt/häst är eftersträvt men icke nödvändigt. Markägare/arrendator skall vid val av betesdjur beakta att allmänheten äger rätt att vistas i hagarna. Tjurar är t ex inte lämpliga. Betesdjuren skall tillförsäkras friskt dricksvatten.

3.3.6 Skötsel av fornminnen

Enligt bifogad skötselplan för fornminnen i Abullahagen (bil 2) skall all hagtorn och nypon totalavverkas på gravfältet (Hörahög). Eken kan sparas. Planen föreskriver fortsatt betesdrift med nöt och häst.

Allmänt gäller att inga åtgärder, t.ex. grävning, eldning eller körning, som kan rubba eller skada fornlämning eller dess läge får göras.

3.3.7 Skötsel av sjön

Viss röjning av busk- och trädvegetation vid igenväxande delar av kärrmark kring sjön skall ske. En biologisk/kemisk/fysikalisk undersökning av Långakärr skall göras. Dagvattentillflödets kvalitet måste höjas.

3.3.8 Tillsyn

Tillsyn av betesdjur och löpande underhåll av stängsel och dricksvattenanordning för djur ankommer på djurhållaren. Övriga skötselåtgärder samt allmän tillsyn av reservatet ankommer på naturvårdsförvaltaren.

Länsstyrelsen, naturvårdsförvaltaren och markägaren/arrendatorn skall minst en gång vart tredje år gemensamt diskutera skötsel och skötselbehov i samband med besiktning av området.

3.3.9 Städning

Området skall hållas renstädat från skräp, järnskrot och gammal taggtråd. För detta ansvarar kommunen.

3.3.10 Dokumentation av naturvårdsinsatser

För uppföljning av insatta skötselåtgärders effekt och nytta skall markägaren/arrendatorn årligen till naturvårdsförvaltaren rapportera hur betesdriften och övriga skötsel/underhållsåtgärder bedrivits i reservatet. Rapporteringen skall ske på särskild blankett som tillhandahålls av naturvårdsförvaltaren.

3.4 Detaljbeskrivning och detaljåtgärder

Naturreservatet har indelats i 5 huvudskötselområden med utgångspunkt från naturtyperna. Varje skötselområde har också indelats i delområden. Områdena har markerats på karta 5.

Skötselområde 1 (1:1-1:12) 20.5 ha **Öppen fälad**

Beskrivning: Huvudsakligen öppen natur/kulturbetesmark med enstaka solitärer av en, hagtorn, nypon, ek och björk. Delområde 1:1 är dock ganska busk- och trädrikt, på omr. 1:4 växer tre fristående tallar, på omr. 1:5 finns täta nyponbuskage med björk och på omr. 1:7, 1:8, 1:9 & 1:10 saknas träd och buskar helt (kring dammen finns dock några Salix-buskar). Längs stengårdsgården söder om gravfältet Hörähög växer en trädridå av gran och löv.

Mål: **Öppen fälad** (naturbetesmark) med enstaka solitärer av träd och buskar.

Åtgärder:

År 1-10 Generella åtgärder: På alla delområdena årligt bete och successiv röjning och gallring av buskar och träd så att enstaka träd/busksolitärer kvarstår.

År 1-10 Specifika åtgärder: På omr. 1:1 skall ädla lövträd sparas, på omr. 1:2 skall alsly utmed sjöstranden bortröjas, på omr. 1:5 skall nyponbuskagen röjas till enstaka buskar och ett par, tre träd sparas, på omr. 1:6 skall buskarna och slyet på hela Hörähög (gravfältet) bortröjas. Eken på högsta punkten skall sparas och trälåda/skräp på samma plats borttagas samt skräppor på gammal stödutfodringsplats vid parkeringen mot Lundavägen slås och rotstickas, på omr. 1:7, 1:8 & 1:9 kan som engångsåtgärd plöjas och insås råg (se "Åtgärder av allmän karaktär"), på omr. 1:8-1:9 skall stengårdsgård vid dammen städas från bråte, på omr. 1:9 finns rester av gammal taggtråd utmed gårdsgården som skall städas bort, i trädridån längs stengårdsgården i sydost skall all gran samt några lövträd avverkas så att endast solitärer i gårdsgården kvarstår och området "öppnas åt sydost".

År 10- tills vidare: Årligt bete och röjning/gallring av buskar och träd enligt målsättning. Slåtter (betesputsning) av betesratade "ohävdarter" såsom skräppor, hundkåx, nässlor och tistlar i de "nyare hagarna" och på gammal stödutfodringsplats vid behov. Viss röjning av Salix vid dammen i söder, om de brer ut sig mer än idag (ca halva östra sidan).

Skötselområde 2 (2:1-2:7) 8.2 ha **Buskrik fälad**

Beskrivning: Huvudsakligen buskrik fälad med en, hagtorn och nypon samt enstaka ek och björk. Bitvis står enen mycket tätt (omr. 2:1 & 2:4), (Karta 3), och på omr. 2:2 & 2:5 förekommer främst hagtorn. På omr. 2:3 växer alskog

med lite björk och på omr. 2:7 blandskog av löv och något barr. Omr. 2:7 gränsar i väster till ett björkbestånd med en råkkoloni som skall sparas.

Mål: Buskrik fälad med en- eller hagtorndominans samt nypon och enstaka trädsolitärer. Buskarna skall huvudsakligen stå så glest att de ej "skymmer sikten" eller försämrar betet alltför mycket; önskvärt är en marktäckning av en på ca 1-5 %.

Åtgärder:

År 1-10 Generella åtgärder: På alla delområdena årligt bete och successiv röjning/gallring av buskar och träd enligt målsättning.

År 1-10 Specifika åtgärder: På omr. 2:1 skall en och nypon bitvis glesas ut, på omr. 2:1 & 2:2 skall alsly längs stranden röjas bort, på omr. 2:4 skall björken i norra delen gallras och enen röjas ganska hårt, på omr. 2:3 skall en försiktig avverkning av träd ske för att bibehålla ett sluttande fuktdrag med sin speciella vegetation samtidigt som viss etableringen av en gynnas, på omr. 2:5 kan en del nypon röjas, på omr. 2:7 skall alla träden, utom någon enstaka lövsolitär, avverkas och etablering av viss en gynnas.

År 10-tills vidare: Årligt bete och röjning/gallring av träd och buskar enligt målsättning (stor risk för slybildning på omr. 2:3 & 2:7). Slåtter (betesputsning) av betesratade ohävdarter såsom skräppor, nässlor och tistlar på omr. 2:3 & 2:7 vid behov.

Skötselområde 3 (3:1-3:6) 4.6 ha Trädrik fälad

Beskrivning: Trädrik fälad bestående dels av dungar med huvudsakligen björk samt viss ek och tall (omr. 3:1-3:3) dels av tätare blandskog med björk, bok, lind, asp, lönn, gran och tall (omr. 3:4 & 3:5) och alskog (omr. 3:6).

Mål: Trädrik fälad utformad dels som glesare trädsamlingar med glest buskskikt, dels som tätare, friväxande betad skog med friväxande buskskikt.

Åtgärder:

År 1-10: Generella åtgärder: På alla delområdena årligt bete.

År 1-10: Specifika åtgärder: På omr. 3:1 kan ingående träd (ett femtontal tall, björk och ek) sparas, men enarna bör glesas ut något, på omr. 3:2 & 3:3 skall en successiv kraftig gallring av träd ske så att endast ett femtontal träd kvarstår i vardera dungen. När och om nyetablering av träd längs Lundavägen skett som skydd mot fabriksområdet i nordost (se Kap.4, "Anläggningar"), bör trädbestånden i de två dungarna glesas ut ytterligare,

på omr. 3:4, 3:5 & 3:6 skall granridån i sydöstra skogsbrynet avverkas, men i övrigt skall denna betade skog få växa fritt och varken röjas eller gallras annat än om lutande träd hotar människor eller betesdjur. Granarna inne i skogen skall få självdö. Döda träd skall stå/ligga kvar till förmån för insekter och fåglar. Sikthinder vid fågeltorn och hinder över strövslinga får dock bortröjas, tillika med träd utsatta för svårare sjukdomsangrepp för att hindra vidare smittspridning.

År 10- tills vidare: Årligt bete. Rövning/gallring av buskar och träd enligt målsättning (omr. 3:1-3:3) samt friväxande skog utan skogliga åtgärder (omr. 3:1-3:6). "Farliga" träd, hinder över strövslinga, sikthinder vid fågeltorn samt svårt sjukdomsangripna träd får dock avverkas. Blir mängden självdöd ved på marken så stor att framkomligheten avsevärt försvåras, får ved bortfraktas.

Skötselområde 4 (4:1-4:6) 1.4 ha Kärr

Beskrivning: Kärrmark (betad) med främst starr och kaveldun samt längs sjöstränderna varierande inslag av al.

Mål: Betad kärrmark med längs sjön öppna vegetationsbälten huvudsakligen utan buskar och träd.

Åtgärder:

År 1-10 Generella åtgärder: På alla delområdena årligt bete. Successiv bortrövning och avverkning av al/alsly.

År 1-10: Specifika åtgärder: På omr. 4:1 & 4:6 skall alskogen avverkas (ringbarkning),

på omr. 4:2 skall bård av alsly längs sjökant bortröjas,

på omr. 4:5 samt i/kring vattensamlingen och längs kanterna av kanalen till Långakärr skall alsly bortröjas.

År 10- tills vidare: Årligt bete och rövning/gallring av buskar och träd enligt målsättning.

Skötselområde 5 3.1 ha Vatten

Beskrivning: Grund, näringsrik och igenväxande sjö med stor andel mjukbotten som är anrikad på tungmetaller.

Mål: En varaktig fågelsjö med god vattenkvalitet.

Åtgärder:

År 1-10: En limnologisk undersökning görs av Långakärr. Utifrån resultaten från denna undersökning vidtas åtgärder såsom begränsning av tillförseln av eutrofierande och toxiska ämnen med dagvattnet. En höjning av sjöytan med några dm kan också göras för att bromsa igenväxningen och "vrida klockan tillbaka" några decennier. Om höjning av vattenytan skall göras,

måste först en undersökning av lokalerna för klasefibbla göras. Lokalerna ligger nära nuvarande vattenytas nivå och får ej spolieras av nivåhöjning.

År 10- tillsvidare: Fortsatt kontroll av vattenkvalitet och fågelliv i Långakärr. Vid behov konkreta åtgärder i enlighet med målsättningen.

4 ANLÄGGNINGAR FÖR ALLMÄNHET OCH DJURHÅLLNING

4.1 Allmän målsättning för anläggningarna

Besökarna till Abullahagen skall ha ökad tillgänglighet till och ökad information om natur och kultur i hagen. Ängsväxter skall gynnas genom delning av hagen med bete i omgångar. Befintliga och planerade anläggningar har markerats på Karta 6.

4.1.1 Stängselgenomgångar

Två genomgångar finns redan; 1:1 och 1:2. Ytterligare ett antal genomgångar bör uppföras; 1:3 - 1:8. Genomgångarna vid 1:1 och 1:3 anpassas så att rullstol kan passera. De övriga genomgångarna bör vara av vinkeltyp; de är lättare att passera än trappövergångar.

4.1.2 Grindar

Tre grindar för arbete och djurhållning finns redan; 2:1, 2:2 och 2:4. Vid 2:3, 2:5 och 2:7 bör hål genom stengårdsgården göras. Därmed kan djuren lätt nå dricksvattendammen i söder, antingen de avbetar östra eller västra delen av den "gamla hagen". Samtidigt kan de "nyare hagarna" i söder helt stängas av från den "gamla hagen". Grindar bör också finnas vid 2:6, 2:8 och 2:9.

4.1.3 Informationstavlor om naturreservatet

Förutom uppmärkning av reservatets gränser på stolpar och staket, bör tre informationstavlor uppsättas vid 3:1, 3:2 och 3:3.

4.1.4 Broar

Av de två befintliga broarna, 4:1 och 4:2, är den sist nämnda i mycket dålig kondition och bör upprustas. Den bör då göras så bred att rullstol kan passera. Mindre grindar på ömse sidor om broarna kan förhindra att betesdjuren trampar sönder dessa och istället går vid sidan om.

4.1.5 Anläggningar för betesdjur

För betesdjurens passage bör kanterna till avflödet vid 5:1 jämnas ut och sten plockas bort så att djuren lätt kan passera bäcken. Vid 5:2 kan en bit av kanten till dricksvattendammen jämnas till och hårdgöras, så att djuren lätt kan dricka.

Alternativt - och bättre - kan ett drickskar med pump (gärna vinddriven) byggas bredvid. Därmed skonas dammen (och vattensalamandrarna) från förorening och kreaturstramp samtidigt som vattenkvaliteten blir bättre. Överloppsvatten från karet skall ledas tillbaka till dammen igen.

4.1.6 Informationstavla för fornminnen

En särskild tavla kan sättas upp på Hörahög för speciell beskrivning av gravfältet (6).

4.1.7 Nyplantering av träd

För att i viss mån dölja fabriksområden utmed Lundavägen, men ändå kunna se in i hagen utifrån, kan pilar planteras utanför reservatet längs Lundavägen (7). Pilarna skall hamlas.

4.1.8 Fågeltorn

Ett lågt fågeltorn bör byggas vid Långakärrs västra strand bland alarna (8). Tornet stör där inte landskapsbilden och även från ett lågt torn kan stora delar av sjön överblickas.

4.1.9 Ramp för handikappade

För att öka tillgängligheten för rörelsehindrade bör en liten trä/betongramp byggas vid 9. Där finns redan en stor betongplatta. Om en liten ramp byggs kan rullstol köras upp på plattan varifrån en god utsikt över sjön kan erhållas. Plattan kan nås via genomgången 1:2 och vidare längs den jämna marken ovanpå den nedgrävda dagvattenledningen.

4.1.10 Strövslinga, delvis utjämnad för handikappade

En strövslinga kan anläggas och utmärkas med träpålar runt hela Långakärr. En strövslinga kanaliserar besökare och minskar slitaget på hagen. Då hagen till stor del är mycket tuvig och blockrik, kan ej hela strövslingan göras tillgänglig för rörelsehindrade utan endast en del längs sydvästra sidan av sjön (10). Den delen av slingan bör jämnas till något och eventuellt beläggas med flis eller grus. Resten av strövslingan är ej utritad på karta 6, men läget kan bestämmas då röjnings- och gallringsåtgärder kommit igång. Troligen behöver dock ett par partier spångas (söder och norr om sjön). Viktigt är att slingan leds nedanför (och inte på) gravfältet.

5 KOSTNADER OCH KOSTNADSFÖRDELNING

Naturvårdsförvaltaren svarar för och bekostar de åtgärder som erfordras för att sätta området i stånd som betesmark enligt målsättningen. Detta innebär översyn, förbättring eller nyanläggning av stängselgenomgångar, stängsel, grindar och övriga anläggningar för betesdjur samt städning, röjning av buskar/sly och avverkning/gallring av träd. Avverkningsrester och gagnvirke skall borttransporteras från betesmarken av naturvårdsförvaltaren, som också svarar för byggandet av fågeltorn, anläggandet av strövslina samt upprustning av broar.

Naturvårdsförvaltaren genomför och bekostar det underhåll av betesmarken som erfordras i form av städning, röjning, gallring och avverkning samt underhåller stängselgenomgångar, broar, dämme, strövslina och fågeltorn.

Markägaren eller, vid arrende, arrendatorn svarar för och bekostar den frivilliga insådden i de nyare hagarna samt för löpande drift och underhåll av stängsel, vilket inkluderar kostnader för strömförsörjning till elstängsel samt underhåll av övriga anläggningar för betesdjur.

Markägaren eller, vid arrende, arrendatorn svarar för beteshävd i reservatet genom att hålla ett sådant antal djur i området att syftet med reservatet kan upprätthållas.

Kostnader för information och övrig skötsel bestrides av naturvårdsförvaltaren.

Finansiering skall ske enligt den ekonomiska plan (bil 3) som skall fogas till den fastställda skötselplanen.

6 LITTERATUR OCH ÖVRIGT UNDERLAGSMATERIAL

Eslövsbygdens naturskyddsförening, Gösta Nilsson och Bo-Göran Persson m fl muntl uppg 1992

Eslövs kommun, Malmberg, U. "Abullahagen" 1989

Flygbilder: 1966 Eslövs kn arkiv sv-vita
740312 Eslövs kn arkiv sv-vita
860625 Lantmäteriet IRF

Fornlämningsregistret, Kulturmiljöenheten Länsstyrelsen M-län

Lunds Universitet, Ekologiska Institutionen, Axelsson et al "Abullahagen - kartering och vegetationsinventering" 1992

Lunds Universitet, Ekologiska Institutionen, Adolfsson et al "Abullahagen Eslöv" 1986

Länsstyrelsen M-län "Värdefulla ängs- och hagmarker i Eslövs kommun" 1992 (manuskript)

Projekt Skånes Flora, "PM ang. Abdullahagen i Eslöv" Inventering 1992

Sallius, J. et al "Fälad blev stad" 1961

SNV AR 91:5 "Medel för bevarande av odlingslandskap" 1991

SNV PM 1991-04-10 "Upprättande av anbudsunderlag/förhandlingsunderlag till grund för eventuellt avtal om bevarande av vissa odlingslandskap" 1991

SNV Ekstam et al "Ängar" 1988

SNV Johansson/Hedin "Restaurering av ängs- och hagmarker" 1991

Ytterligare referenser se Bil 2.

KARTA I

ÖVERSIKTSKARTA

ABULLAHAGEN

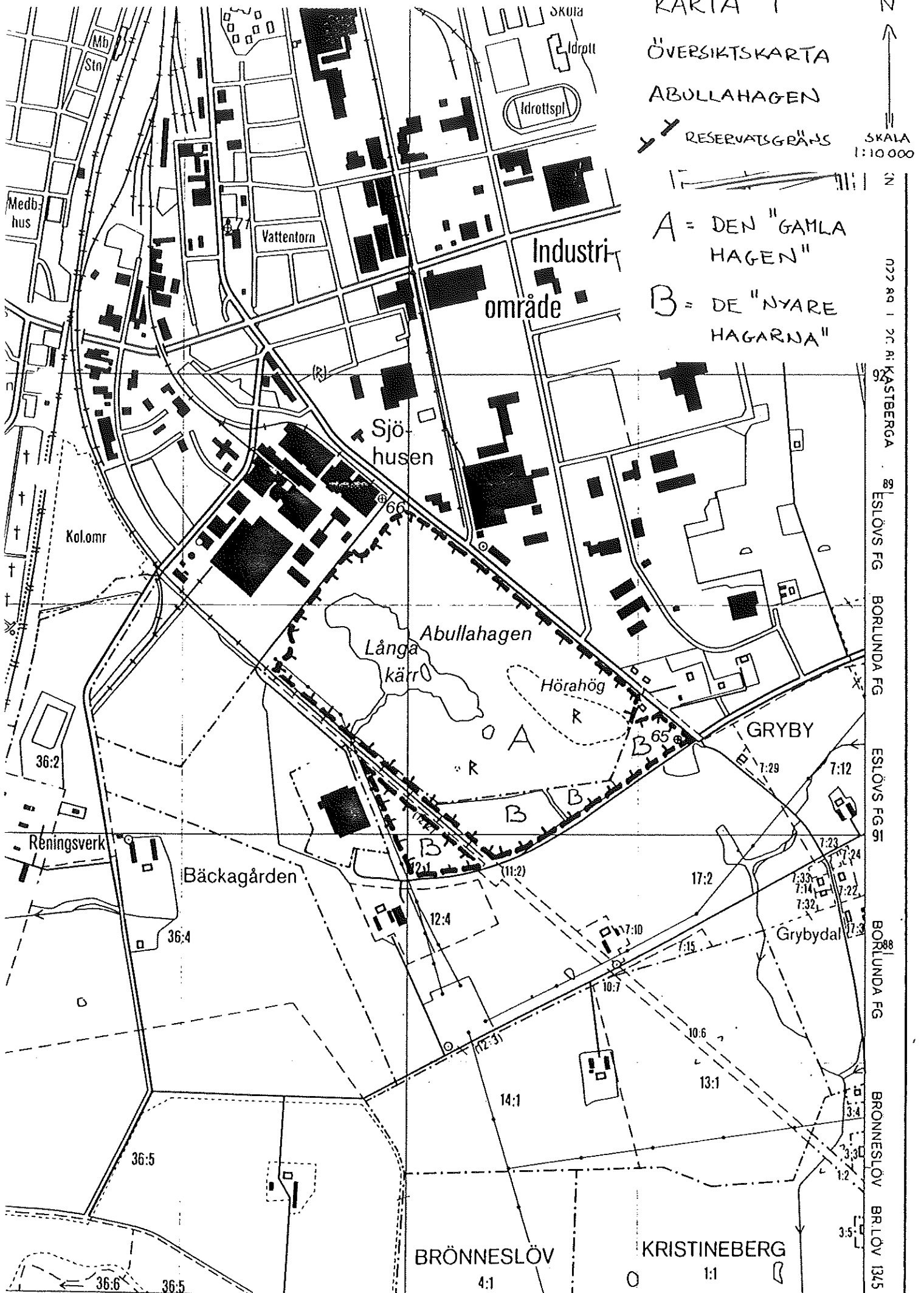
RESERVATSGRÄNS

SKALA
1:10 000

A = DEN "GAMLA
HAGEN"

B = DE "NYARE
HAGARNA"

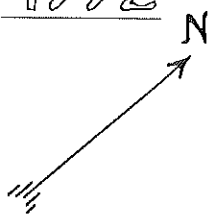

NATURTYPER

ABULLAHAGEN

1992

KARTA 2

0 50 100 m

ÖPPEN FÄLAD

BUSKRIK FÄLAD

MEST EN

MEST HAGTORN

MEST NYRON

TRÄDRIK FÄLAD

MEST BJÖRK

MEST AL

MEST TALL

BLANDSKOG

KÄRR

VATTEN

BESKRIVNING
DELOMRÅDEN
SE NÄSTA
SIDA OCH
TEXT

SYMBOLER

BRO

PARKERING

FÖRMÄNNESOMRÅDE

STÄNGSELGENOMGÅNG

STÄNGSEL

GRIND

KRAFTLEDNING

JÄRNVÄG, NEDLAGD

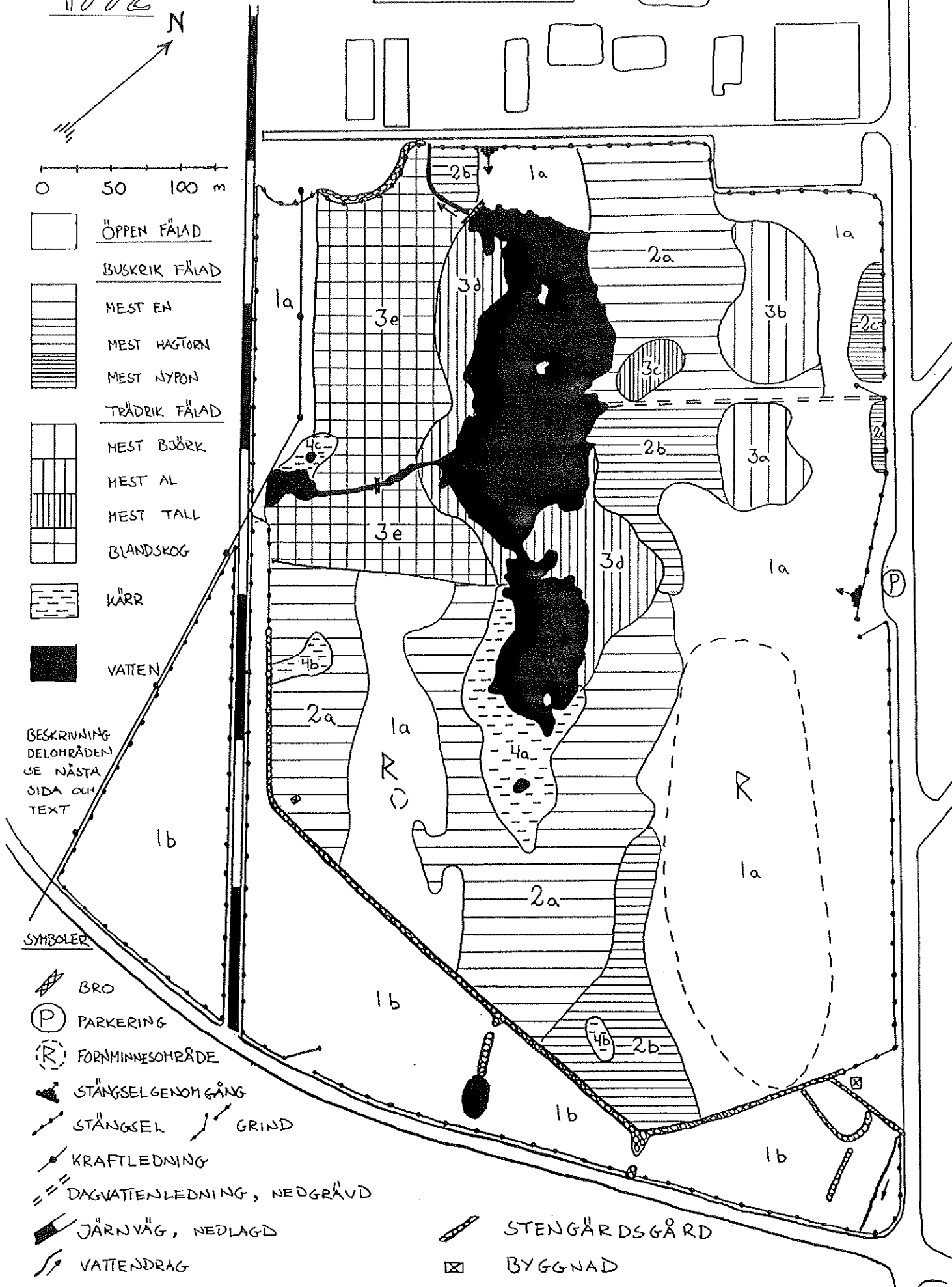
VATTENDRAG

STENGÄRDSGÅRD

BYGGNAD

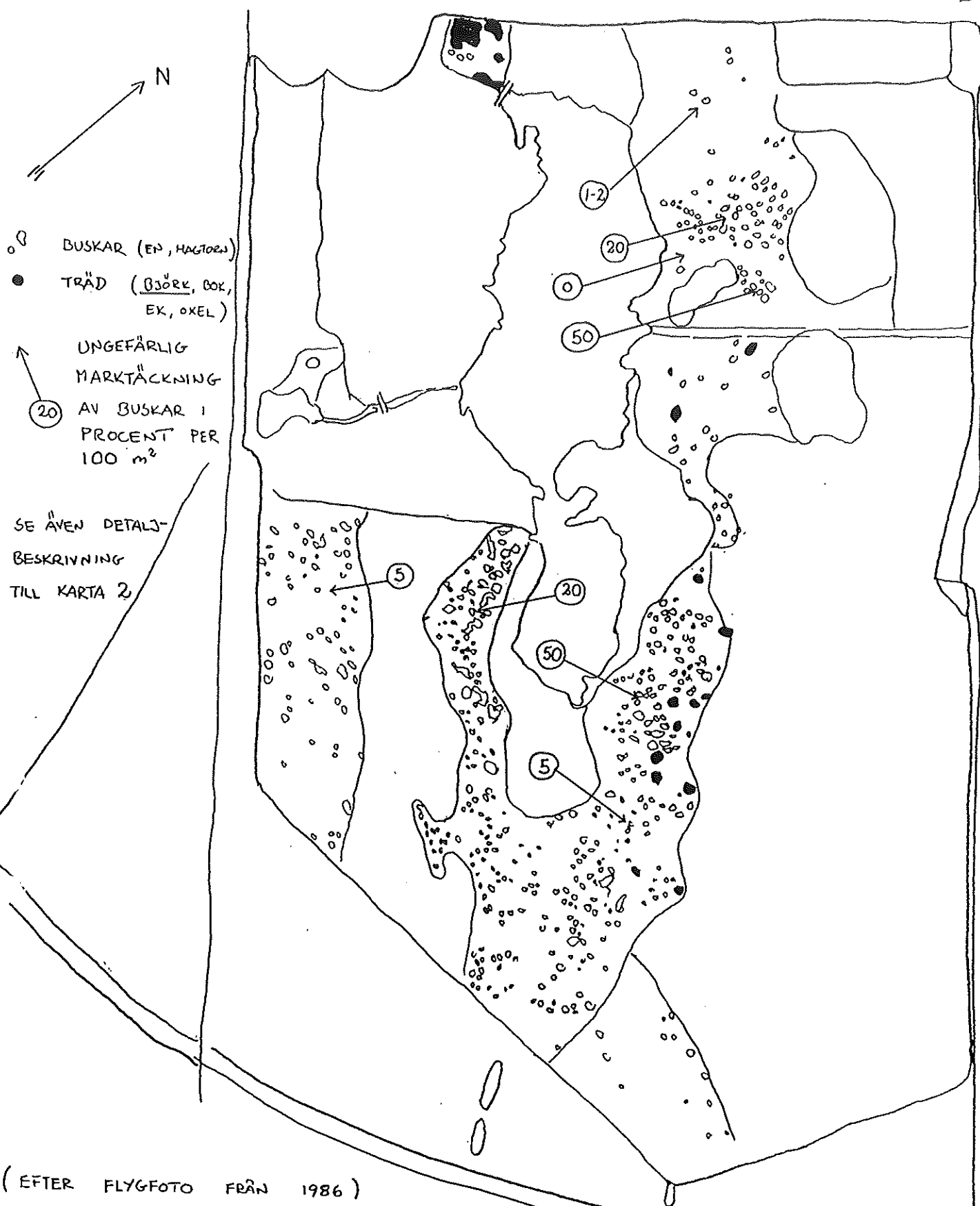

Detaljbeskrivning till karta 2 och kommentarer till
Karta 3 & 4 Naturtyper i Abullahagen 1992

- ÖPPEN FÄLAD 1a : öppen fälad med enstaka solitärer av en, hagtorn, nypon, ek och björk. I närheten av Felix parkering finns några fristående tallar. Innanför grinden från parkeringen vid Lundavägen finns ett ca 100x150 m stort område som är tydligt gödselpåverkat av den stödutfodring som skett där.
- ÖPPEN FÄLAD 1b : helt öppen fälad/vall med lågt naturvärde (skräppor, tistlar, brännässlor, hundkäx och maskrosor). I dammen på området, kantad av Salix, växer gäddnate och vattenmöja och där förekommer också större vattensalamander.
- BUSKRIK FÄLAD 2a : buskrik fälad med mest en samt enstaka hagtorn, nypon, ek, björk och oxel. Bitvis, särskilt intill den sydöstra delen av sjön, är marktäckningen av enbuskar mycket hög - ca 20-50 % (Karta 3).
- BUSKRIK FÄLAD 2b : buskrik fälad med mest hagtorn samt enstaka nypon, en och björk. I delområdet vid Långakärrens avflöde finns bl a bok och lind.
- BUSKRIK FÄLAD 2c : buskrik fälad med mest nypon, samt enstaka en och några björkar. Nyponet bildar täta buskage.
- TRÄDRIK FÄLAD 3a : trädrik fälad med mest björk samt enstaka ek, hagtorn och nypon. Delområdet har karaktären av en dunge med ett 50-tal träd och en krontäckning på ca 20 %.
- TRÄDRIK FÄLAD 3b : trädrik fälad med mest björk samt tall och ek. Krontäckning ca 25 %. Enstaka hagtorn, en och nypon växer också i dungen.
- TRÄDRIK FÄLAD 3c : trädrik fälad med mest tall och en samt enstaka björk och ek. Ett femtontal träd ingår och enen växer tätt.
- TRÄDRIK FÄLAD 3d : trädrik fälad med mest al. Ung-al har alltmer koloniserat tidigare vassbevuxna områden (se nedan VATTEN), och en bård av alsly växer runt sjön längs stranden.
- TRÄDRIK FÄLAD 3e : trädrik fälad med blandskog av löv och barr. Krontäckningen är mer än 50 % och ingående trädslag är bl.a. björk, bok, lönn, asp, lind, gran och tall.
- KÄRR 4a : Tidigare sjöbotten, nu bevuxen med främst kavel-dun med en bård av alsly.
- KÄRR 4b : Små fuktiga områden med bl a starr och vattenmöja periodvis utan vattenspegel.
- KÄRR 4C : Kärrparti igenväxande av kavel-dun och alsly.
- VATTEN : (Karta 4) Sjön kantas av bl.a. starr och kavel-dun. Vattenytan höjdes i slutet på 60-talet för att minska igenväxningen, men jämförelser mellan flygbilder från 1974 och 1986 kan tolkas så att smala partier sakta växer igen. Dessutom har alsly de senaste åren vandrat ut i vattnet (allra mest vid sjöns "midja") och orsakar landbildning med minskad sjöyta som följd.

BUSKRIK FÄLAD ABULLAHAGEN 1992

MÄNGD STÖRRE BUSKAR OCH TRÄD (KRONPROJEKTION)

KARTA 4

UTVECKLINGEN
AV LÅNGKÄRRS
FRIA VATTEN-
YTA 1966-86,
(EFTER FLYGBIL-
DER) SE ÄVEN
DETALJBESKRIVNING
TILL KARTA 2.

① VINTER-VÅR 1966
SÖN IGENVÄXANDE.

1974

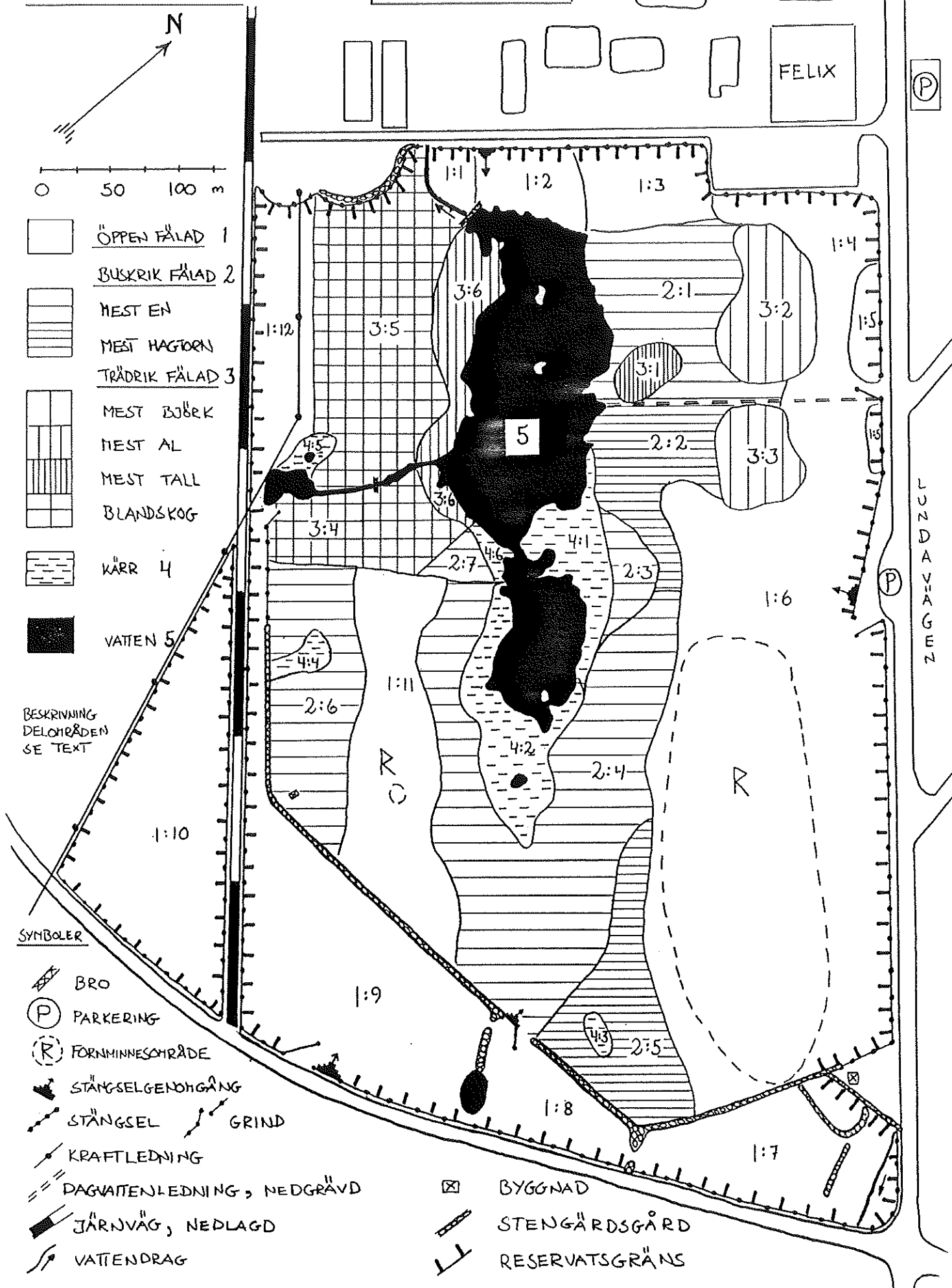
② MARS 1974
SÖN DÄMD VID UT-
LOPPET FÖR ATT HINS-
SKA IGENVÄXNING

1986

③ JUNI 1986
SÖN DAGVATTEN-
RECIPIENT OCH ÅTER
IGENVÄXANDE

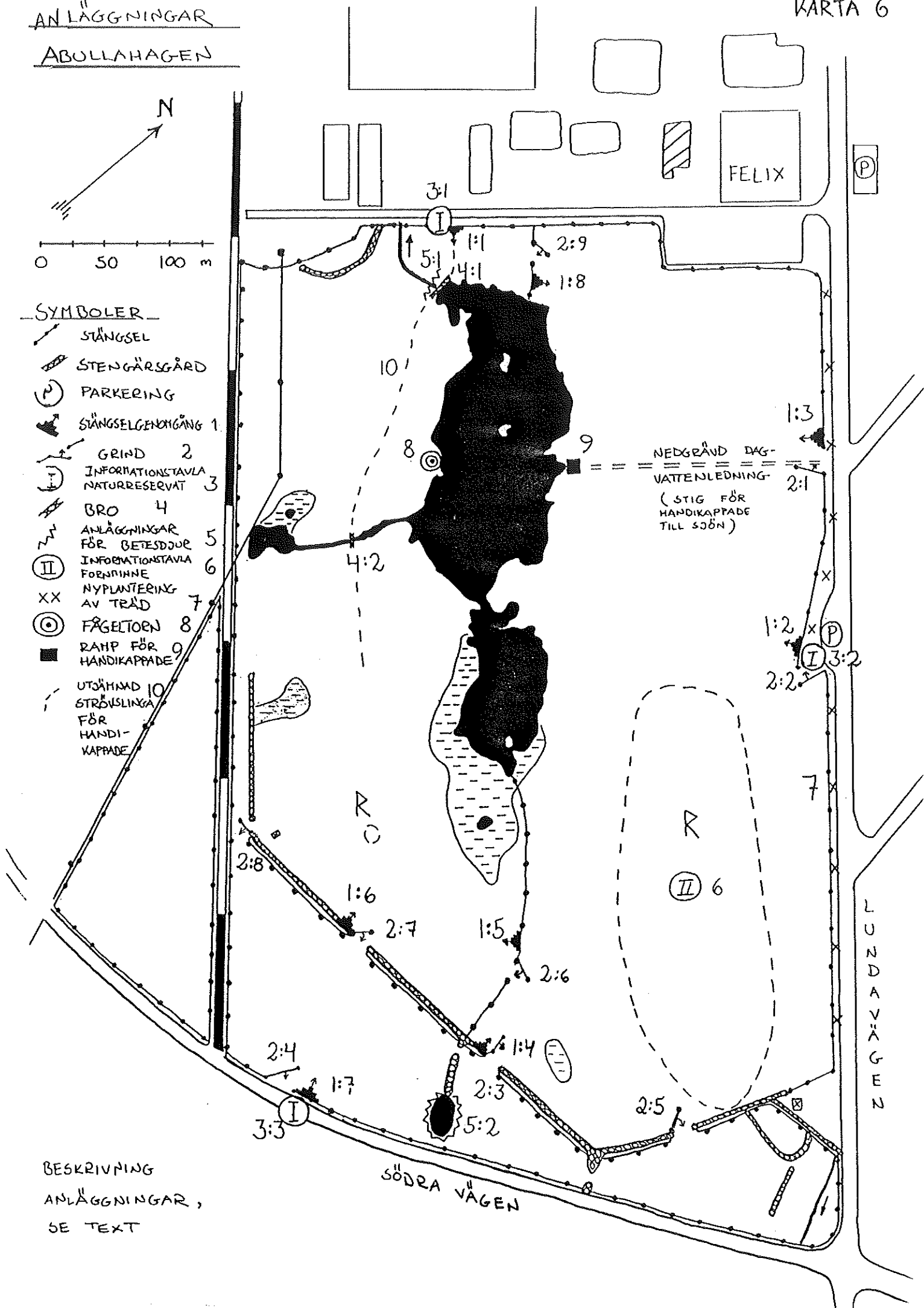
PLANERAD MARKANVÄNDNING &
SKÖTSELOMRÅDEN
ABULLAHAGEN

KARTA 5

ABULLAHAGEN

KARTA 6

ABULLAHAGENS HISTORIA

Järnålder	Gravfältet Hörahög anlades. (karta 1) (ref 1, 2)
Övrig forntid	Stensättning samt boplatsslämningar av okänt datum uppstod. (karta 1) (ref 1, 2)
1525	Området nämns i skrift för första gång- en; "Awelle gaardhen" (dvs Abullagår- den) som tillhörde Ellinge gods. I ett brev från en fogde beskrivs att man vid plundringsrisk gömt bl a kastruller i "dhen östre söö", dvs i Långakärr. (ref 3)
1600-tal	Abullagården (dvs Ellinge nr 12) hette nu Sjögård (1626 Söegaardt) eller Sjö- huset (1662 Siöhuset). Den var en "in- sockne frälsegård" och hörde till byn Ellinge, fast den låg ensam långt från byn och godset. (ref 3, 4)
1700-tal	Tre nya torp uppstod strax norr om Sjö- gård; Ellinge nr 18, 24 och 28. De kal- las Sjöhusen eller Ellinge sjöhus. De- lar av nr 18 flyttades 1938 till Troll- sjön och heter sedan dess Sjöhusgården. (ref 4)
1741	På en karta över Gryby by kallades nu- varande Abullahagen för fäladsmark. Sö- der och sydost om denna utmark låg byns inägor; åker- och ängsmark. (ref 5)
1765	En geometrisk karta över Gryby bys ut- mark benämde marken kring "Awela Siö" (dvs Långakärr) fäladsstycke. Hagen var troligen trädlös. Sjön var större än idag och innehöll tre öar. En fördäm- ning fanns på samma ställe som idag. (karta 2) Förklaringar till kartan: V marken kring sjön gräsbevuxen och tuvig X "Awela" sjö var en "uttappa- der" fiskedamm, mycket sank och djup av dy. Y kärrhål kring sjön, ibland uttorkade och ibland under vatten. Där var ingen gräs- växt pga "kall" jordart och källsprång från hårdvalls- backarna. (ref 6, 4, 7)

- 1812-20 Den skånska rekognoseringskartan skildrade området ifråga såsom fullständigt trädlöst och dagens Långakärr såsom en sänka utan vattenspegel! (karta 3) (ref 3,8, 7)
- 1813 Ett bouppteckningsprotokoll omtalar vad som fanns i ladugården på Ellinge nr 18 (nuvarande Sjöhusgården): 2 hästar, 2 kor och 1 kviga, 2 får med lamm och 2 utan samt 2 gäss med ungar. (ref 4)
- 1854 Från laga skifte beskrevs "Apullahagen" såsom fäladsmark. Sjön var torrlagd och hade ingen vattenspegel. (ref 9, 7)
- 1913 Ekonomiska kartan från detta år skildrade Långakärr som "mosse, myr och kärr", och Abullahagen var helt trädlös. Hagen var då fortfarande större än idag (40 ha mot 32 ha idag). (karta 4) (ref 10)
- ca 1940 Felix verksamhet startar, och kommer under årens lopp att expandera in något i hagen. (ref 11)
- Början av 1970-talet Ett dämme konstrueras på samma ställe som 1765, för att hindra igenväxning. (ref 11)
- 1979-80 En kulvert byggs till Långakärr så att sjön blir dagvattenrecipient från Eslov. (ref 11)
- 1986 En inventering görs över vegetationen i Abullahagen. (karta 5)
Betestrycket idag är mycket lägre än vad det varit tidigare, och buskar och träd har stor utbredning. Betesmarken har bitvis konstgödslats och floran är delvis påverkad. (ref 12)
- ca 1990 Nya ekonomiska kartan visar Abullahagens läge idag, alltmer omgärdad av industriverksamhet. (karta 6)

SAMMANFATTNING

Abullahagen visar spår av mänsklig verksamhet ända från järnåldern; gravfältet Höråhög. Under mycket lång tid och ända till idag har marken använts som utmark/betesmark. Betestrycket var dock mycket högre i äldre dagar, och åtminstone från 1700-talet till början av 1900-talet var Abullahagen praktiskt taget helt trädlös. Idag är

området delvis förbuskat och har flera större trädssamlingar.

Långakärr var under 1700-talet en större, dämjd sjö i ett kärrigt område, men har passerat mer eller mindre torrlagda stadier ända tills helt nyligen då sjön åter dämjdes upp och blev dagvattenrecipient. Idag är Långakärr den enda större kvarlevan av de många våtmarker som nu utgör Eslövs samhälle.

Eslöv har successivt "ryckt fram" kring hagen, och idag är det bara mot sydost som området har kontakt med det öppna landskap som tidigare dominerade i alla väderstreck.

REFERENSER

- 1 Fornminnesregistret, Länsstyrelsen M-län
- 2 Carin Bunte, muntl. uppg. Länsantikvarie kulturmiljöenheten Länsstyrelsen M-län
- 3 Göran Hallberg, muntl. uppg. Dialekt- och ortnamnsarkivet i Lund
- 4 "Sjöhusgården 50 år vid Trollsjön" Eslövsbygdens släkt- och folklivsforskare 1988
- 5 Gryby by beskrivning 1741 Akt 8 Borlunda socken lantmäterienheten Länsstyrelsen M-län
- 6 Gryby och Eslövs byar beskrivning 1765 Akt 5 Borlunda socken lantmäterienheten som ovan
- 7 Stig Lennart Sjöberg, muntl. uppg. miljövårds enheten Länsstyrelsen M-län
- 8 Skånska rekognoseringskartan 1812-1820 lantmäterienheten Länsstyrelsen M-län (originalets 108 blad hos Krigsarkivet Stockholm)
- 9 Gryby by laga skifte 1854 Akt 17 Borlunda socken lantmäterienheten som ovan
- 10 Ekonomisk karta 1913 skala 1:20000 Eslövs stad Harjagers härad lantmäterienheten som ovan
- 11 Roger Carlström, muntl. uppg. SAMTEK Eslövs kommun
- 12 "Abullahagen" Adolfsson, Hettinger mfl 1986 projektarbete biologi inventeringsmetodik Lunds Universitet

Stort tack till Stig Lennart Sjöberg, Länsstyrelsen och Göran Hallberg, Dialekt- och ortnamnsarkivet för hjälp med framtagande av material!

Jan Löf jan 1992
Miljö- och hälsoskyddsförvaltningen
Eslöv

RIKSANTIKVARIÉÄMBETET
VÅRDSEKTIONEN

Län	M
Landskap	Sk
Socken	Eslöv
Namn	Abullahagen
Fornl. nr	2-4

BILAGA 2
till skötselplanen

231-14856/92
1285-204

SKÖTSELPLAN

Objekttyp	Gravfält	
Fastighetsbeteckning	ESLÖV	Ek. kort 2C 8i Vårdareal ha 30
Markägare	Adress	Tel
Eslövs kommun		
Anmärkning		

ALLMÄN BESKRIVNING

Området, som kallas Abdullahagen eller Äpplehagen, är en öppen betespräglad fäladsmark i anslutning till industriområde i Eslöv. Området sluttar svagt mot centrala delen med Långakärr, en liten fågelrik sjö. Delar av området är skadade genom tidigare stenbrytning. I områdets sydöstra del finns ett gravfält med ett 30-tal runda stensättningar. Dessa är mycket låga (fornl.nr. 4) och övertorvade. Söder om Långakärr finns en ensam stensättning (fornl.nr. 3). Nordväst om Långakärr finns ett område som undersökts arkeologiskt men ej gett några fynd. Med hänsyn till skötselåtgärder är området indelat i 3 avdelningar.

ALLMÄN MÅLSÄTTNING

Bevara en fäladsmark genom naturlig betesdrift. Fornlämningarna skall bevaras friröjda.

BILAGOR ☒ FOTOKARTA ☐ DETALIKARTA ☒ UTDRAG UR FORNL.REG. ☐ SPECIALPLAN ☐

Vårdplan upprättad/reviderad den 26/5 1983 av John-Eric Gustafsson

AVD. I Gravfältet.

Nordöstra delen av området, nordöst om Långakärr, är en öppen betad gräshed-ängsmark. Området är en svag moränås med talrika stenar och block i ytan. Centrala delen av gravfältet är beväxt med en ek, lite nyponbuskar och några hagtornsbuskar. Fornlämningarna är mycket svåra att upptäcka. Hela gravfältet är beväxt med betesmarksflora, gräs- och örtvegetation. I södra delen sluttar området svagt ner mot Långakärr och Långakärrens sydspets som övergår i en fuktig, stenbunden, intensivbetad ängsmark. Här växer även en del enbuskar och hagtorn. Sydvästra hörnet är betespräglad, öppen mark med en del enbuskar vilka är starkt betespåverkade. Fornlämning nr 3 är en låg stensättning, delvis skadad. Området är starkt påverkat av industribegyggelse runtom.

Vegetationsmålsättning

Betad fäladsmark med gräsheds- och ängsflora.

Åtgärder och fortsatt vård

1. Totalavverkning av hagtorn och nyponbuskage på gravfältet. Eken kan sparas.
2. Grovstädning varvid allt skräp och avverkningsavfall skall transporteras bort.
3. Fortsatt betesdrift.

AVD. II Lövskogen.

Västra delen om Långakärr är en betad lövskog med björk i 40-50 års åldern med inslag av dålig gran. Här finns en gångbro som är i behov av underhåll. Närmast utmed sjön, kärret, växer albuskage och alskog. Även norr om Långakärr är stenig, tuvig, fuktig ängsmark.

Vegetationsmålsättning

Betad lövskog.

Åtgärder och fortsatt vård

1. Avverkning av all gran i området samt gallring av dålig björk.
2. Underhåll av gångbro.
3. Bete med nötkreatur och häst.

AVD. III Långakärr

Strandområde norr och öster om Långakärr med betespräglad flora. Nordost om Långakärr finns en hagmark med björk, enstaka tall, körsbär, rönn, hagtorn och enbuskar. Området har en rik fågelfauna.

Vegetationsmålsättning

Betad fuktig ängs- och hagmark.

Åtgärder och fortsatt vård

1. Successiv försiktig röjning av enbuskar.
2. Fortsatt betesdrift.

ÖVRIGT

Allmänt

Inga åtgärder, t.ex. grävning, eldning, eller körning, som kan rubba eller skada fornlämningar eller dess läge får göras inom gravfältsområdet AVD. I.

Skyltar

Skyltar om fornlämningarna utarbetas i samråd med länsantikvarien.

P-plats

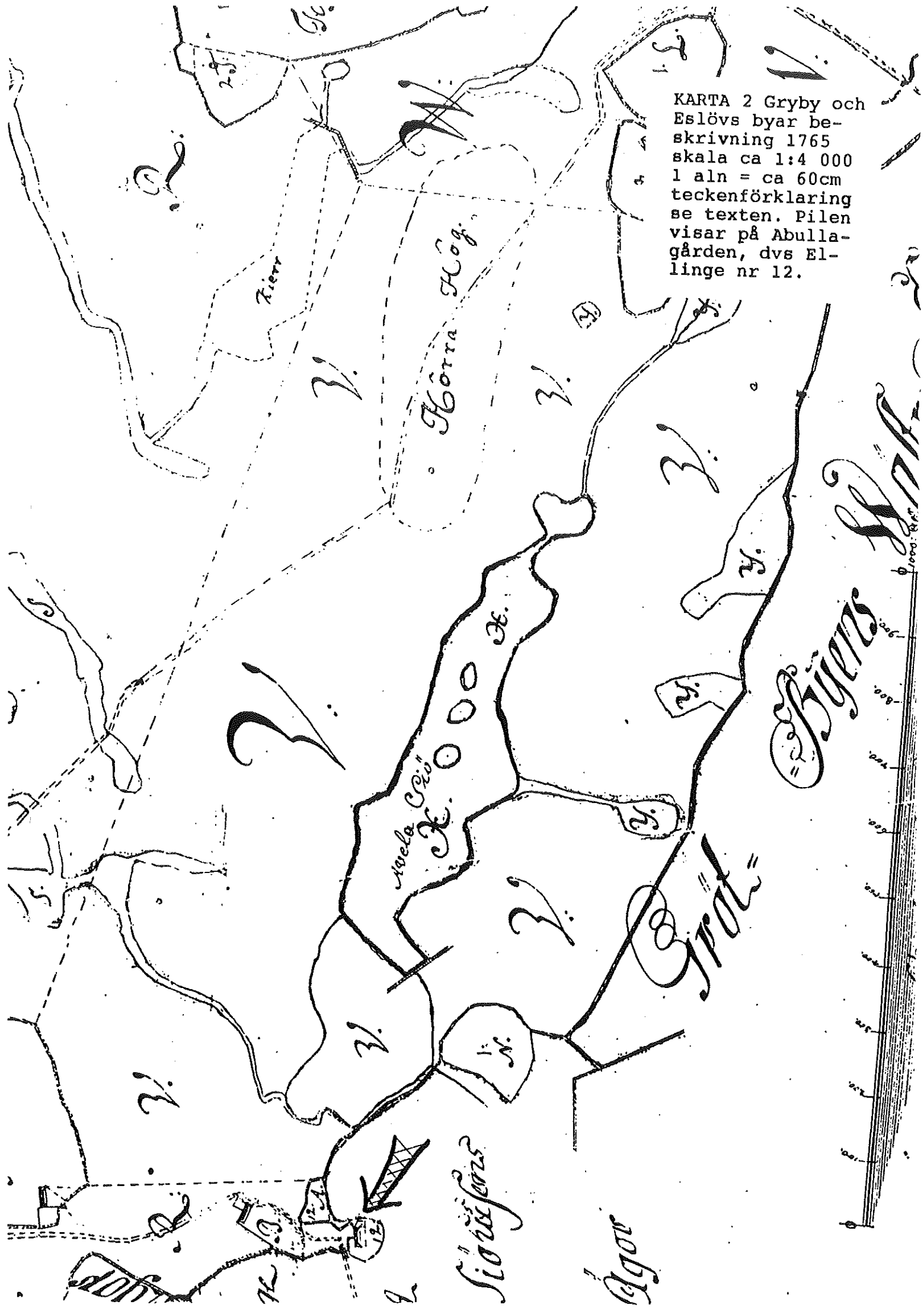
P-plats finns.

Bete

Bete i området bör ske med nötkreatur och hästar. Betespåsläpp bör ej ske före 1/6.

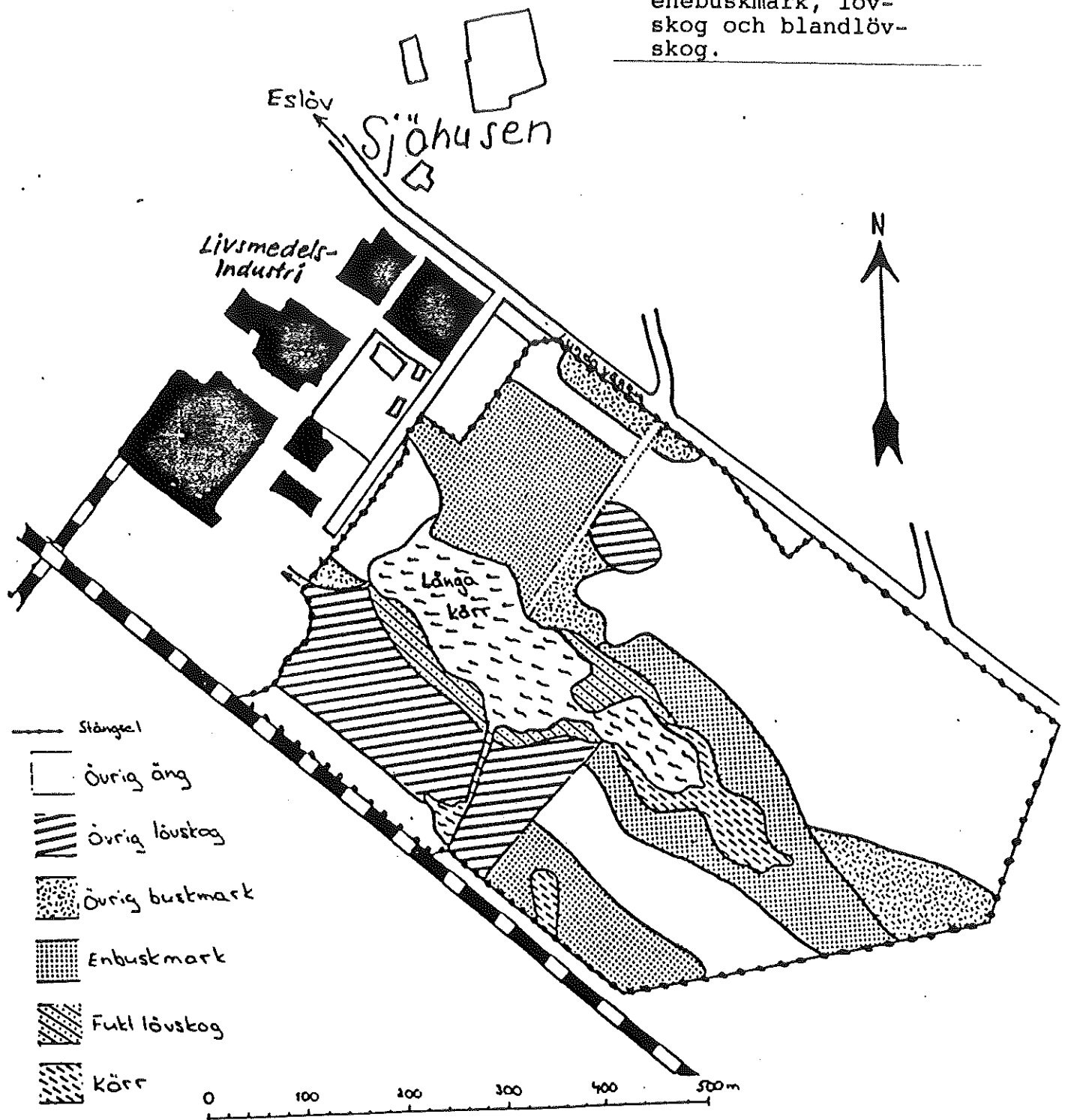
Planen har utarbetats i samråd med länsantikvarien i Malmöhus län.

KARTA 2 Gryby och
Eslövs byar be-
skrivning 1765
skala ca 1:4 000
1 aln = ca 60cm
teckenförklaring
se texten. Pilen
visar på Abulla-
gården, dvs El-
linge nr 12.

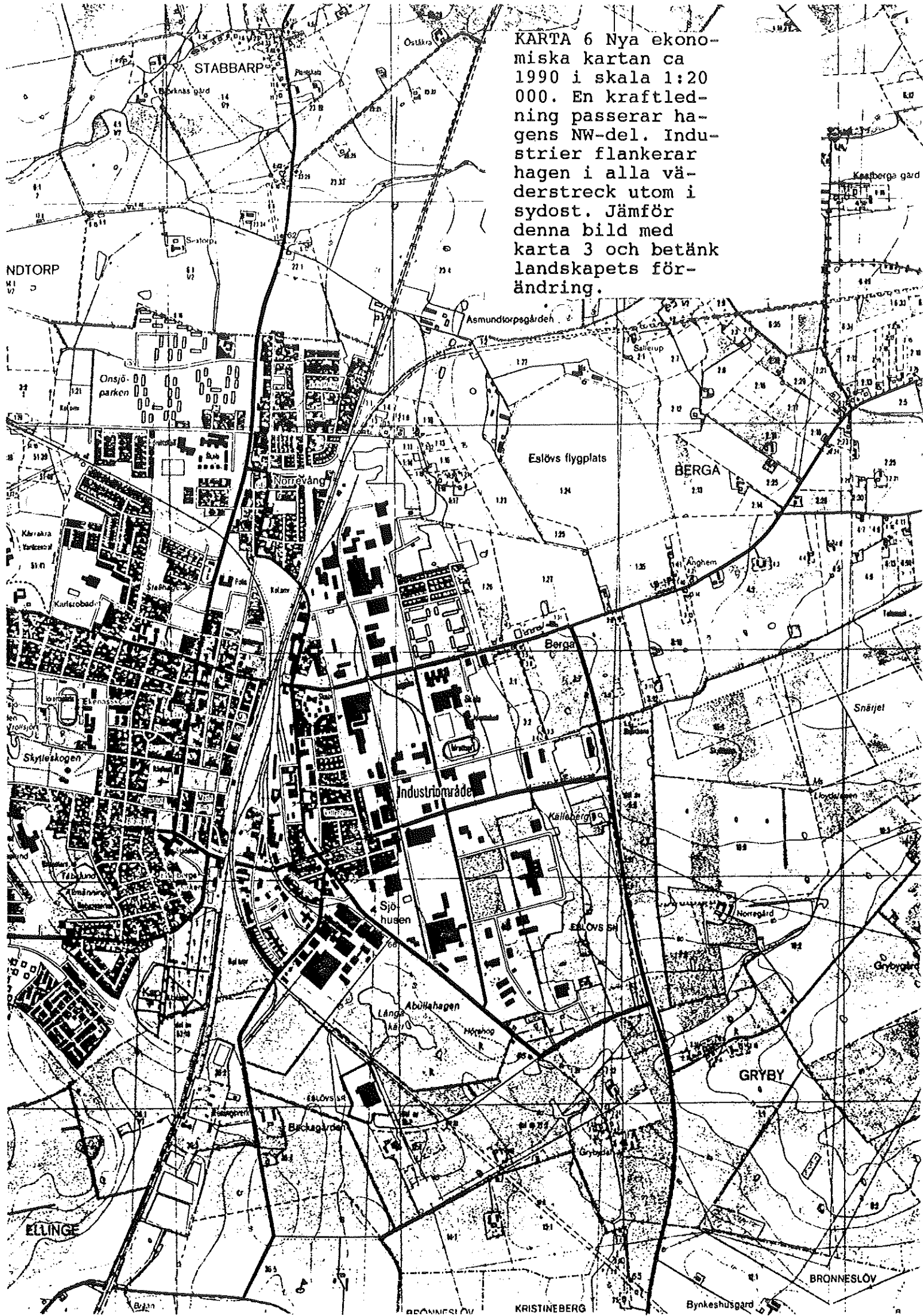

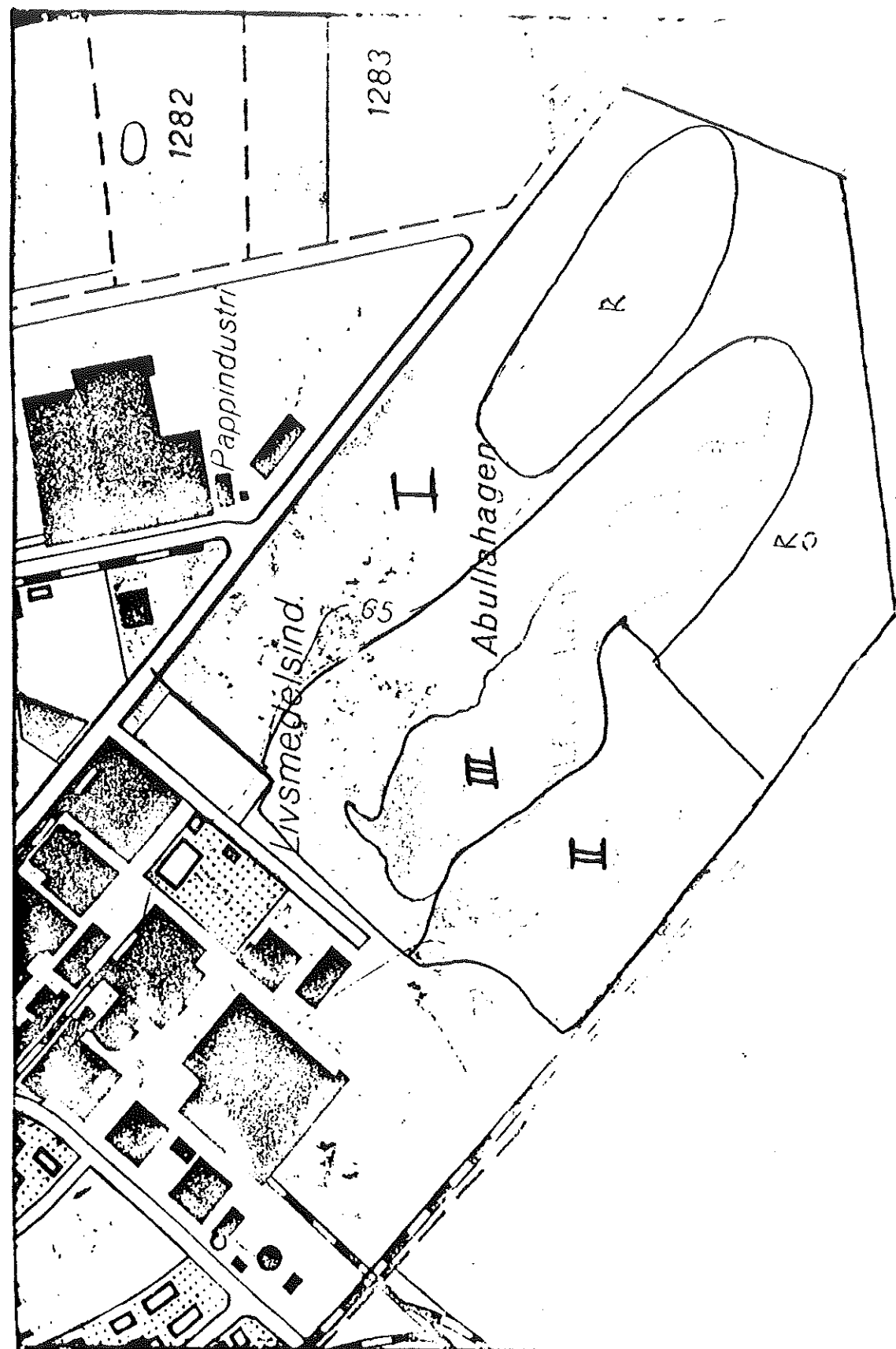
[illegible]

KARTA 5 Vegetationskarta 1986 av Adolfsson, Hettinger mfl. Stora arealer består av enebusmark, lövskog och blandlövskog.

KARTA 6 Nya ekonomiska kartan ca 1990 i skala 1:20 000. En kraftledning passerar hagens NW-del. Industrier flankerar hagen i alla väderstreck utom i sydost. Jämför denna bild med karta 3 och betänk landskapets förändring.

FORNLÄMNING Nr 2

RIKSANTIKVARIEÄMBETET

Art: Delvis avtorvat område

Landskap: Skåne

inv. 1970.

Antal fornlämningar:

Län: Malmöhus

Jordregisterenhet och
jordregisternummer:

Härad: Harjager

Kommun:

Gårdsnamn,
lägenhetsnamn etc.:

Socken: Eslöv

Ägare:

Postadress:

Översiktskarta: Ekonomisk karta i skala 1:10 000.

Blad: 2C8i Eslöv 4 6190

Koordinatangivelse:

Specialkarta:

Fotos:

Särskild benämning på fornlämningen:

Området kallas "Abullahagen".

Orienteringsuppgifter:

Terränguppgifter: Plan moränmark. Strövområde.

Beskrivning: Område ca 120 x 25 m (NÖ-SV) med i ytan talrika stenar i allmänhet 0,3-0,6 m st.

Vissa partier är avtorvade utan att man gjort några fynd.

Grävningen har utförts av herr Daniel Pearsson, Höör.

På ett av blocken, 0,75 x 0,65 x 0,40 m är en skålformig fördjupning, 0,35 x 0,25 m och 7 cm dj. och på ett annat block, 0,9 x 0,65 m och 0,35 m tj. är två flacka fördjupningar, 0,15-0,2 m diam. och 1-3 cm dj.

Tidigare uppteckningar, undersökningar och fynd samt tradition: La H. Olsson i rapport till Raä
den 20/11 -61.
Dnr 7019/61.

Antecknat av:

den / 19

Granskat av:

den / 19

FORNLÄMNING Nr 3

RIKSANTIKVARIÉÄMBETET

Art: Stensättning

Landskap: Skåne

inv. 1970.

Antal fornlämningar: 1

Län: Malmöhus

Härad: Harjager

Jordregisterenhet och
Jordregisternummer:

Kommun:

Socken: Eslöv

Gårdsnamn,
lägenhetsnamn etc.:

Ägare:

Postadress:

Översiktskarta: Ekonomisk karta i skala 1:10 000.

Blad: 2C8i Eslöv 4 6190

Koordinatangivelse:

Specialkarta:

Fotos:

Särskild benämning på fornlämningen:

Orienteringsuppgifter:

Järn "Abuklagen"

Terränguppgifter:

Beskrivning: Stensättning, rund, 9 m diam. och 0,4 mh.

Overtorvad med i ytan enstaka stenar, 0,1-0,2 m st.

Några gropar.

Tidigare uppteckningar, undersökningar och fynd samt tradition:

Antecknat av:

den / 19

Granskat av:

den / 19

FORNLÄMNING Nr 4

RIKSANTIKVARIEÄMBETET

inv. 1970.

Art: Gravfält

Landskap: Skåne

Antal fornlämningar: 30

Län: Malmöhus

Jordregisterenhet och
jordregisternummer:

Härad: Harjager

Kommun:

Gårdsnamn,
lågghetsnamn etc.:

Socken: Eslöv

Ägare:

Postadress:

Översiktskarta: Ekonomisk karta i skala 1:10 000.

Blad: 2C8i Eslöv 4 6190

Koordinatangivelse:

Specialkarta:

Fotos:

Särskild benämning på fornlämningen:

Abullahagen

Orienteringsuppgifter:

Terränguppgifter: Låg, flack, relativt blockrik höjdsträckning. Betesmark.

Beskrivning: Gravfält, 350 x 110 m (V40°N - O 40°S) bestående av ca 30 fornlämningar. Dessa utgörs av runda eller nästan runda stensättningar, 5 - 12 m i diam, 0,1 - 0,7 m h. (vanligen 5 - 7 m diam. och intill 0,3 m h.). Övertorvade. De flesta har 0,2 - 0,5 m st stenar i ytan. Flera har ställvis bevarade kantkedja 0,1 - 0,3 m h. av 0,3 - 0,7 m l. stenar. Ett par stensättningar är möjligen fyrsidiga med ställvis bevarad kantkedja, den ena möjl. 11 x 8 m (Ö20°S - V20°N), den andra möjl. 6 - 7 m i sida (NV-SÖ). Båda är dock liksom flertalet stensättningar på gravfältet svårt skadade av stenbrytning och röjningar och därför svåridentifierbara. En av stensättningarna i närheten av höjdens krön har möjligen brätte, 2 - 3 m br. 0,1 - 0,2 m h. Dess mitthög är 4 m diam. 0,5 m h. Även denna fornlämning är dock svårt skadad. Inom området förekommer dessutom flera oregelbundna förhöjningar och stensamlingar, vilka sannolikt är rester av förstörda fornlämningar.

Tidigare uppteckningar, undersökningar och fynd samt tradition:

Antecknat av:

den / 19

Granskat av:

den / 19

Ekonomisk plan Abullahagen

År 1-10	Kostnad Kr, Totalt
1. Rövning/gallring kräver ca 40 normaldags- verken/år a 1600 Kr, dvs 64 000 Kr/år. Där- till kommer maskin/transportkostnader med ca 20 000 Kr/år, dvs allt som allt <u>84 000 Kr/år.</u>	840 000
2. Stängsel, stängselgenomgångar och grindar inklusive rivning av del av stengårdsgård; kan anläggas under t ex <u>3 år a 30 000 Kr/år.</u> (ca 3000 m stängsel a 15 Kr/m = 45 000 Kr samt upprustning/anläggande av ett tiotal genomgångar/grindar för ca 45 000 Kr)	90 000
3. Uppskyltning av reservat och uppmärkning av reservatsgräns; <u>engångskostnad</u> ca 12 000.	12 000
4. Anläggande av strövslinga med på vissa partier grus/flisbeläggning samt träspångar över sankpartier i norra och södra delen. Utmärkning av slingan med ekpålar. <u>Engångs- kostnad</u> på ca 15 000 Kr.	15 000
5. Handikappanpassning av strövslinga för rullstol längs sjöns sydvästra del (utjämning av mark) samt anläggande av träramp för upp- körning på betongplatta vid dagvatteninflöde. Kan anläggas under t ex <u>2 år a 10 000 Kr/år.</u>	20 000
6. Upprustning/ombyggnad av bro så rullstol kan passera; <u>engångskostnad</u> på 20 000 Kr.	20 000
7. Anläggningar för betesdjur; tilljämmande/ hårdgörande av kanter till dricksvattendamm och avflöde. <u>Engångskostnad</u> på 10 000 Kr.	10 000
8. Informationstavla fornminne	1 000
9. Kostnader för viss nyplantering av träd längs Lundavägen. <u>Engångskostnad</u> på ca 20 000 Kr.	20 000
10. Byggande av fågeltorn; <u>engångskostnad</u> <u>ca 10 000 Kr.</u>	10 000
11. Bortstädning av skräp; <u>engångskostnad</u> <u>ca 5 000 Kr.</u>	5 000
12. Kostnader för limnologisk undersökning av Långakärr går f n ej att fastställa. Arbetet görs av MHF:s personal.	?
13. Kostnader för åtgärder för att höja vatten- kvaliteten i Långakärr beror av den limnologiska	

undersökningen; får fastställas senare.

?

* Summa totalt pkt 1-11 År 1-10: 1 043 000 Kr
eller ca 105 000 Kr/år under de 10 första åren.

Angående prioritering kan sägas att pkt 1 skall ske varje år samt att därefter pkt 2, 5, 6, 7 och 12 har högst prioritet.

År 10- tillsvidare

1. Röjning/gallring kan uppskattas till ca 20 normaldagsverken/år, vilket med tidigare förda resonemang borde kosta ca 42 000 Kr/år.

2. Underhåll av anläggningar och städning kan beräknas kosta ca 10 000 Kr/år.

* Summa totalt År 10- tillsvidare ca 50 000 Kr/år.

Kommentar

-Ovanstående siffror är endast uppskattningar som bedöms som rimliga. Undersökningen och åtgärdandet av Långakärr är inte med i beräkningen.

-Tillgången på eventuella beredskapsarbeten kan i det närmaste halvera arbetskostnaden för vissa moment, men sakkunnig arbetsledning är då ett krav. Sponsringsmöjligheter av privata företag skall också undersökas.

-Om kommunens ekonomi ej tillåter, kan genomförandetiden för iordningsställandet av reservatet eventuellt förlängas.